

მენორა

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

ღამოუკიდებელი ებრაული ბაზეთი საქართველოში

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

מנורה

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

აპრილი
(60სან60)
1-15
№7 (340)
(5771)
2011

“מנורה”
עיתון יהודי
בגור

გილოცავთ ფესახს – ებრაელთა მონოპოლიან ბათავისუფლების დღესასწაულს

ფესახი – ეს არის ებრაელთა – თორის ხალხის – დაბადების თარიღი. ეს ის პერიოდია, როდესაც ებრაელი ხალხისათვის მისი ისტორიის მანძილზე უდიდესი სასწაულები ხდებოდა. ეს ერთი მთლიანის ორი შემადგენელი ნაწილია. შემოქმედი სასწაულებს მოგვივლენს მაშინ, როდესაც ჩვენ ვასრულებთ მის ნებას. და ეს გასაგებია. მან ხომ ჩვენ არჩევანი შემოგვთავაზა – ან უნდა ვიყოთ მისი მორჩილები, ან – მონათა მონები. ე.ი. ადამიანთა, იდეალების, ფულის და მრავალი სხვა ასეთის მონები. როდესაც ჩვენ მეორე გზას ვირჩევთ, ვექცევით მატერიალური ფაქტორების გავლენის ქვეშ. სწორედ ისინი გვმართავენ ჩვენ. ხოლო თორისა და მიცვების გზის არჩევის შემთხვევაში ჩვენ უშუალოდ შემოქმედის მმართველობის ქვეშ ვართ. მხოლოდ ამ შემთხვევაში შეიძლება მოხდეს ის, რაც ჩვენი გაგების მიღმაა, ის, რასაც ჩვენ სასწაულს ვუწოდებთ. როგორც ვიცით, ეგვიპტიდან გამოსვლისას, ებრაელები ალყაში მოექცნენ: ერთ მხარეს ფარაონის ჯარი იდგა, ხოლო მეორე მხარეს – ზღვა იყო. მხოლოდ მას შემდეგ, როდესაც ებრაელებმა დაიჯერეს, რომ გადარჩებოდნენ, რომ მათ გამჩენი დაეხმარებოდა, გაბედეს და შევიდნენ ზღვაში. სწორედ ამ გამოცდის წყალობით ავიდნენ ახალ სულიერ სიმაღლეზე.

ფესახს კიდევ ერთი უდიდესი დატვირთვა აქვს – ის არის ჩვენი თავმდაბლობის გამოხატვის მაგალითი, რადგანაც ჩვენ მივირთმევთ მაცას – თავმდაბლობის სიმბოლოს. ამ მცნების შესრულება რომ ჰაშა-ნაში შოფარის მოსმენის მცნებას უტოლდება და გვათავისუფლებს, ან გვიმსუბუქებს მკაცრ სასჯელს. ეს მცნება გვმატებს სულიერებას და გვძენს ჭეშმარიტ თავისუფლებას.

ფესახის ისტორიიდან ჩვენ ისიც გვახსოვს, რომ გადარჩნენ მხოლოდ ისინი, ვინც დაიჯერა და აირჩია შემოქმედისადმი მსახურების გზა, დანარჩენები კი აღიგანენ პირისაგან მიწისა. ისტორია მუდმივად მეორდება, შემოქმედის კანონები უცვლელია. იგივე არჩევანის წინაშე ვდგავართ ჩვენც. იყოს ნება შემოქმედისა, რომ დამდეგი ფესახი დაგვეხმაროს სწორი არჩევანის გაკეთებაში.

ყველას ვისურვებთ ქაშერ და ბედნიერ ფესახს.

არბელ ლევი

საქართველოს მთავარი რაბინი

ავიგამუს როზენბლათი

საქართველოს მთავარი რაბინის მოვალეობის შემსრულებელი

საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის თანათავმჯდომარეს გურამ ბათიაშვილს

ინყება ჩვენი ხალხის თავისუფლებისათვის ბრძოლაში გამარჯვების დიდი დღესასწაული. ჩვენი წინაპრები ამბობდნენ: ყოველი თაობის ებრაელმა ისე უნდა იცხოვროს, თითქოს თავად გამოვიდა ეგვიპტის ტყვეობიდან, ეს კი ღვთის მცნებებთან განუწყვეტელ კავშირს, სამშობლოსათვის გარჯას ნიშნავს.

გთხოვთ საქართველოს ებრაელობას გადასცეთ ჩვენი კონგრესის გულითადი მილოცვა. საქართველოს ებრაული თემის ყოველ წევრს ვულოცავთ ამ დიდებულ დღესასწაულს.

ჩვენი დიდი სურვილია, მუდამ გვახსოვდეს ის, რაც ამ დღეებში მოხდა: ქვეყნიერების შემოქმედმა ებრაელ ხალხს ზღვა დაუმრო და ხმელეთზე გაატარა, ამით აარიდა იგი მტრის მსახვრალ ხელს. ეს არ იყო ერთგვარი აქტი. შემოქმედი ყოველ ებრაელში მოიმოქმედებს სასწაულს ებრაელი ხალხის გადარჩენის, გამარჯვების მიზნით.

ასე იყო, ასე იქნება, თუ ჩვენ ღვთის მცნებებს არ დავივიწყებთ, მისი გზით ვივლით.

ურთიერთგაგებით, გაერთიანებით, ერთმანეთისაკენ სავალი გზების ძიებით შევეგებოთ დიდ დღესასწაულს.

მრავალს დაესწარით!

საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო

კონგრესის პრეზიდენტი

ბაბრიელ მიროლაშვილი

3 ნისანი, 5771 წელი

ხაზა ისინით, ბახონო მინისხო?

სიტუაცია ასეთია: მიმდინარეობს მხიარულთა და საზრიანთა სატელევიზიო თამაში. ტელეეთერში ერთი გუნდი უკითხება მეორეს:

– ჰიტლერის ყველაზე უკეთესი ქმედება? გუნდი პასუხობს:

– უფასო გაზი ებრაული ოჯახებისათვის! ისმის სიცილი, ხორხოცი, ხარხარებს თბილისური ბომონდი.

ღიახ, ამგვარ პასუხზე ხორხოცობენ, იცინიან ჟურნალისტები, ხელოვანები, სპორტსმენები, ამათ შორისა ახალგაზრდულ საქმეთა და სპორტის მინისტრი ლადო ვარძელაშვილი. იგი ჟიურის წევრია. ამ „ხუმრობაზე“ გულიანად იცინის ბ-ნი მინისტრი.

დღევანდელ საქართველოში ასე დასცინიან მეორე მსოფლიო ომის წლებში გაზის საყენებელ გამომწველულ და მოკვდინებულ, მილიონობით ებრაელს. თავი დავანებოთ ებრაელობას, ასე დასცინის მოკვდინებულ ადამიანებს!

– ჰა, ჰა, ჰა, ჰა! – ჰიტლერმა ებრაელები გაზით ისე გაგუდა, გაზის ფასი არ გადაახდევინა – იცინის, ხორხოცობს ბომონდი.

– ჰი, ჰი, ჰი, ჰი! – ებრაელებს გაგუდაში ფული არ გადაუხდიათ – იცინის მინისტრი ვარძელაშვილიც ნაცვლად იმისა, რომ თქვას ის, რაც ასეთ შემ-

თხვევაში უნდა თქვას უკეთესობილმა ადამიანმა, ფუნქციონერმა. მით უმეტეს – მას სახელმწიფომ ახალგაზრდობის საქმეთა გაძლოლა დაავალა!

საქართველოში ასეთი რამ არ ყოფილა! საქართველოში მოკვდინებულ ადამიანებს არ დასცინოდნენ. ასეთი რამ არც სხვაგან ყოფილა. დარწმუნებული არა ვარ, მაგრამ შესაძლოა, არ გამოვრიცხავ, რომ იყო ჰიტლერის გარემოცვაში, მხოლოდ იქ, ჰიტლერის გარემოცვაში!

ყოჩაღ, ბიჭებო, ყარგია! ყოჩაღ, ბატონო მინისტრო, შესანიშნავად წარმართავთ ახალგაზრდობის საქმეებს!

ჩემს თავს უფლებას ვაძლევ ვთქვა: ისეც რა გითხროთ! ქმედებას ვინუნებთ, ბატონო მინისტრო!

როგორც ჩანს, არიან ისეთნიც, ვისაც მოსწონს თქვენი საქციელი, მუშაობა, თორემ მსოფლიოს ნებისმიერ ქვეყანაში ასეთი საქციელის გამო მინისტრი მეორე დღესვე ექსმინისტრი იქნებოდა, ტელეარხი, რომელიც ამგვარი უბადრუკობის ტირაჟირებას ეწევა, ძალიან მძიმე დღეში აღმოჩნდებოდა.

ეს ამბავი 2 აპრილს იყო „იმედის“ ტელეეთერში, დღეს 14 აპრილია – გაზის საყენებელ ჩახოცილ მილიონობით ებრაელის წინაშე ბოდში არავის მოუხდია.

როგორც ჩანს, ყველაფერი მისაღება!

გურამ ბათიაშვილი

ერთი სასაბურთლო პროცესის ირგვლივ

როგორც საინფორმაციო პორტალი IZRUS იტყობინება, მარტში ისრაელის არაოფიციალური ვიზიტით აფხაზეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტ სერგეი ბაღაფშის ადმინისტრაციის თანამშრომლები ეწვივნენ. დელეგაცია 7 ადამიანისგან შედგებოდა. მათი სტუმრობის შესახებ ისრაელელების ძალიან ვიწრო წრეს ჰქონდა ინფორმაცია. იმ ადამიანებშიც კი, რომლებიც უკანასკნელი წლების განმავლობაში ორმხრივი ურთიერთობის გამყარებისთვის ძალებს არ იშურებდნენ, ამ ვიზიტის შესახებ არაფერი იცოდნენ.

პორტალ IZRUS-ს აფხაზეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ერთ-ერთმა მაღალჩინოსანმა შეატყობინა: „ჩვენი დელეგაციის ისრაელში ვიზიტის შესახებ განსაკუთრებული ინფორმაცია არ მაქვს. ცნობილია, რომ ეს არაოფიციალური ვიზიტი იყო. შეხვედრები, ძირითადად, ბიზნესმენებთან და პარლამენტარებთან შედგა.“

აფხაზეთი ყველანაირად ცდილობს გამოხდეს საერთაშორისო იზოლაციიდან, რაც საქართველოსთან კონფრონტაციას მოჰყვება. სოხუმი, რომელმაც უკვე ოთხი წელია მოსკოვისგან დამოუკიდებლობის აღიარება მოიპოვა, ისრაელთან კარგი ურთიერთობის დამყარებას ცდილობს.

2004 წლის ივლისში პრემიერ-მინისტრმა ვალერი არშამ სახალხოდ გამოხატა იმის იმედი, რომ „ისრაელი ერთ-ერთი პირველი აღიარებს აფხაზეთის დამოუკიდებლობას“. 2008 წლის აგვისტოში, სამხრეთ ოსეთში ომის შემდეგ, აფხაზეთის საგარეო საქმეთა სამინისტროს მეთაურმა სერგეი შამბამ პორტალ IZRUS-ს განუცხადა: „ისრაელი ჩვენთვის ერთ-ერთი პერსპექტიული მიმართულებაა“. 2009 წლის ოქტომბერში მან დასძინა: „ისრაელში ძლიერი ადიდებულ ჩერქეზული დიასპორაა, რომელთან კონტაქტიც ჩვენთვის ძალიან მნიშვნელოვანია.“

აფხაზეთი ისრაელში?

– ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტრო აფხაზეთის პრეზიდენტის ადმინისტრაციის თანამშრომლების ისრაელში ვიზიტის თაობაზე არ იყო ინფორმირებული – ამის შესახებ პორტალ IZRUS-ს საგარეო საქმეთა სამინისტროს გენდირექტორის მოადგილემ პინხას ავივიმ შეატყობინა. მან აღნიშნა, რომ ხელისუფლების წარმომადგენლები აფხაზებს ვერ შეხვდებოდნენ: ისრაელი ამ რესპუბლიკის დამოუკიდებლობას არ აღიარებს. ამავე დროს, ავივი არ გამოირიცხავს,

რომ ისინი ბიზნესმენებს შეხვდნენ.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო აფხაზეთის ისრაელში გამგზავრების თაობაზე ინფორმაციას არ ფიქრობს. ამის შესახებ 4 აპრილს გამართულ ბრიფინგზე საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილემ ნინო კალანდიაძემ განაცხადა.

იერუსალიმი კონფლიქტს არ ამწვავებს!

– ისრაელის საგარეო საქმეთა სამინისტრო ისრაელელი ბიზნესმენების – რონი ფუქსისა და ზევე ფრენკელის გასათავისუფლებლად ძალებს არ დაიშურებს, მაგრამ არ ფიქრობს რომ ეს ინციდენტი თბილისსა და იერუსალიმს შორის განხეთქილებებს მიზეზად უნდა იქცეს – ამის შესახებ პორტალ IZRUS ავტორიტეტულმა დიპლომატმა განუცხადა.

სასამართლოს გადაწყვეტილებით ფუქსს 7 წელი და 60000 დოლარის ჯარიმის გადახდა მიუსაჯეს, ხოლო ფრენკელს – 6 წელი ციხე და 30 ათასი დოლარის გადახდა.

მიხეილ მირილაშვილის კითხილი ნების მისია

თვალსაზირობითი და ბიზნესმენი მიხეილ მირილაშვილი მარტის შუა რიცხვებში, კეთილი ნების მისიით თბილისს ეწვია. მას თან ახლდა რაბინი იაკობ გაგულაშვილი.

მიხეილ მირილაშვილის მიზანი გახლდათ გარდატეხის შეტანა რონი ფუქსისა და ზევე ფრენკელის განხილვებულ საქმეში, რომლებიც საქართველოში ოქტომბერში დააპატიმრეს.

მიხეილ მირილაშვილი თბილისში შეხვდა ნაციონალური მოძრაობის ლიდერებს, სამთავრობო სტრუქტურის წარმომადგენლებს, იურისტებს. ისაუბრა სასამართლო პროცესის წარმართვისა და საქართველოში სერიოზული ინვესტიციების თაობაზე. მიხეილ მირილაშვილი თბილისში ეწვია ბეით-ქნესეთს, შეხვდა ებრაული თემის წარმომადგენლებს. „მენორასთან“ საუბრისას მიხეილ მირილაშვილმა თბილისში ვიზიტი ასე შეაფასა:

– მჯერა საღი აზრი გაიმარჯვებს და საქმე ისე დამთავრდება, რომ ორივე მხარე კმაყოფილი დარჩება.

მქსკლუზივი: დაკავებული ებრაელი ბიზნესმენები, შმსაქლოა, გაათავისუფლონ

14:51 07.04.2011
[თეონა მანაგაძე]

„პრესა.ge“-ს ინფორმაციით, ებრაელი ბიზნესმენები, რონი ფუქსი და ზევე ფრენკელი, რომელთაც სახელმწიფო მოხელისთვის ქრთამის შეთავაზება ედებათ ბრალად, უახლოეს მომავალში, პატიმრობიდან გათავისუფლდებიან. ბიზნესმენების საქმესთან დაკავშირებით, მოლაპარაკებები მიმდინარეობს. „საქართველოსა და ისრაელის შორის მეგობრული ურთიერთობის შესანარჩუნებლად, შესაძლებელია პოზიტიური შედეგაც მივიღოთ“, – განუცხადა „პრესა.ge“-ს საპარლამენტო უმრავლესობის წევრმა ნუგზარ წიკლაურმა. შეგახსენებთ, რომ ბიზნესმენები 2010 წლის ოქტომბერში ბათუმში დააკავეს. თბილისის საქალაქო სასამართლომ, რონი ფუქსს შვიდი, ზევე ფრენკელს კი ექვსი წლითა და ექვსი თვით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა და ფულადი ჯარიმებიც დააკისრა.

– **ორ სახელმწიფოს შორის, მეგობრული ურთიერთობა, გაუცხოებით შეიცვალა, რატომ?**

– საქართველოს, პოლიტიკურ-ეკონომიკური მიმარ-

თულებით, ისრაელთან ყველაზე ახლო ურთიერთობა აქვს. ქვეყნებს შორის კარგი დამოკიდებულება, ისტორიულად არის განპირობებული. ამჟამინდელი ურთიერთობა შეცვლილია, თუმცა, ეს ყველაფერი დაკავშირებულია ორი ებრაელი ბიზნესმენის დაკავებისთან. ამ ფაქტმა, ისრაელის საზოგადოებაში გარკვეული უკმაყოფილება გამოიწვია. თუმცა, დარწმუნებული იყავით, რომელიმე ქართველ ბიზნესმენს, ისრაელში, ეკონომიკის მინისტრისთვის ქრთამი რომ შეეთავაზებინა, ებრაელი სამართალდამცვეები მასაც დააპატიმრებდნენ. ქართული სახელმწიფო ისრაელთან მეგობრულ ურთიერთობას ძალიან უფრთხილდება, რადგან ჩვენთვის მნიშვნელოვანია, რომ ისრაელიდან ინვესტიციები შემოედინებოდეს.

– **კულუარებში ამბობენ, რომ ებრაელ ბიზნესმენებს აუცილებლად გაათავისუფლებენ...**

– საქართველოსთვის ყველაზე ღირებული კორუფციასთან ბრძოლა და სწორედ კორუფციასთან დაკავშირებით არიან ეს ადამიანები დაკავებული. თუ საქართველომ კორუფციის წინააღმდეგ პოზიციების დათმობა დაიწყო, ეს ჩვენი სახელმწიფოსთვის საზიანო იქნება. კომპრომიზსებზე წასვლა გამორიცხვულია. არსებობს ინფორმაცია, რომ ებრაელმა ბიზნესმენებმა, შესაძლოა, საქართველოს პრეზიდენტს შეწყალების მოთხოვნით მიმართონ, ან კიდევ, სხვა ნაბიჯები იქნეს გადადგმული. თუ ასე მოხდება, მაშინ, ამაზე მსჯელობა გაიმართება.

– **პრეზიდენტი შეწყალებს?**

– არ შემიძლია ამაზე პასუხი გავცეთ. თუმცა, თუ ისინი საქართველოს შანტაჟს გააგრძელებენ, პოზიტიური შედეგი ძნელად მისაღწევი იქნება. ძალიან ბევრი რამ, მათი გადასაწყვეტია. მიმანია, რომ ამ საკითხის პოლიტიზირება არ შეიძლება, რადგან ამან, შეიძლება, ორ ქვეყანას შორის არსებული კარგი ურთიერთობა დაზიანოს. ყველაფრის მიუხედავად, დარწმუნებული ვარ, საქართველოსა და ისრაელს შორის ურთიერთობა ამ დასაწინა ფაქტის გამო არ დაზარალდება.

– **ებრაელმა ბიზნესმენებმა ქართული კანონმდებლობა არ გაითვალისწინეს. თუმცა, საქართველოს სასამართლომ მათ განაჩენთან დაკავშირებით შეცდომა ხომ არ დაუშვა, რადგან ბევრი პრეცედენტის გათვალისწინებით, შეიძლებოდა, მათ თავისუფლების აღკვეთის ნაცვლად, მხოლოდ ჯარიმები დაკისრებოდათ.**

– ბიზნესმენების დაკავების შემდეგ, სახელმწიფოსა და ამ ბიზნესმენებს შორის გარკვეული საუბრის შესაძლებლობები ამოწურული არ არის. მოლაპარაკებები მიმდინარეობს. ებრაელმა სახელმწიფო მოდერნიზაციის საქართველოს ხელისუფლებას მიმართეს, რომ ამ საკითხთან დაკავშირებით რიგი ნაბიჯები გადაიღვას. თუმცა, დეტალებისგან თავს შევიკავებ. ეს საქმისთვის საზიანო, რომ არ აღმოჩნდეს. საქართველოსა და ისრაელს შორის კეთილი ურთიერთობის შესანარჩუნებლად შესაძლებელია პოზიტიური შედეგაც მივიღოთ.

– **ებრაელი ბიზნესმენების ფაქტი, საქართველოში ინვესტიციების შემოსვლაზე გავლენას მოახდენს?**

– ფაქტმა, შესაძლოა, ინვესტიციების მოზიდვა დროებით შეაჩეროს, რომ დაკვირვება მოხდეს. თუმცა, ვინც ამ საქმეს გაეცნობა, დარწმუნდება, რომ ქართული მხარე, ბიზნესმენებთან მიმართებაში მართალია.

– **ისრაელის მეწარმეთა ასოციაციის პრეზიდენტი შრაგა ბროში დღეს, საქართველოსთან ეკონომიკური თანამშრომლობის წინააღმდეგ გამოვიდა. მანამდე კი, პარლამენტის თავმჯდომარე დავით ბაქრაძის ისრაელში ვიზიტი „დაიბლოკა“.**

– საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ვიზიტის გადადება მოხდა და არა დაბლოკვა. რაც შეეხება, ორგანიზაციების თუ კერძო ასოციაციების პოზიციებს, მათ უფლება აქვთ საკუთარი მოსაზრებები გამოთქვან. ეს დაბლოკვა მაქსიმალურად განიმუხტება, რადგან ამ საკითხთან დაკავშირებით უახლოეს მომავალში იქნება გადაწყვეტილება მიღებული.

„ელბიტ“-მა საქართველოს წინააღმდეგ სარჩელი შეიტანა

როგორც ისრაელის მედია იუწყება, ქვეყნის ერთ-ერთმა წამყვანმა თავდაცვის კონცერნმა „ელბიტ მარახოთ“-მა, თელ-ავივისა და ნიუ-იორკის ბიზნესის საგანგებო კომუნიკეში განაცხადა, რომ საქართველოს ხელისუფლების წინააღმდეგ სასამართლო განხილვას იწყებს. კომუნიკეს თანახმად, „ელბიტ მარახოთ“-მა დიდი ბრიტანეთის სამართლიანობის უმაღლეს სასამართლოში 100 მილიონი დოლარის სარჩელი შეიტანა. კონცერნი ქართულ მხარეს კონტრაქტის პირობების დარღვევას ედავება.

კერძოდ, „ელბიტ მარახოთ“-სა და საქართველოს შორის 40 უპილოტო საფრენი აპარატის ერმეს-450-ის მიწოდების თაობაზე ოფიციალური კონტრაქტი ჯერ კიდევ 2007 წელს გაფორმდა. როგორც ირკვევა, ებრაულმა კომპანიამ კონტრაქტით ნაკისრი ვალდებულებები შეასრულა და 2008 წელს საქართველოს დაკვეთა შეასრულა, ანუ იარაღი მიაწოდა. თუმცა ოფიციალურ თბილისს დავლიანება დღემდე არ დაუფარია.

მიუხედავად იმისა, რომ „ელბიტ მარახოთ“-ი საჯარო კორპორაციაა, ეს სარჩელი ორ ქვეყანას შორის ბოლო დროს საგრძნობლად დაძაბულ ურთიერთობებს კიდევ უფრო ამწვავებს.

შეგახსენებთ, ორი დღის წინ ისრაელის ტერორიზმთან ბრძოლის შტაბმა საქართველო სტუმრობისთვის არარეკომენდებული ქვეყნების ნუსხაში შეიყვანა.

ბამოსკლა

თავი მეთორმეტე

და უთხრა უფალმა მოშეს და აპარონს
 2. ეს თვე იყო თქვენთვის დასაბამი თვეებისა, პირველი (თვე) იყო თვე თქვენთვის წლის თვეთაგან.
 3. ელაპარაკეთ მთელს ისრაელის თემს და უთხარით: ამ თვის მათე დღეს მამისეულ სახლზე თითოეულმა კრავი აიყვანოს თავისთვის.
 4. თუ სახლზე იყო მცირეცხოვანია, რომ არ ძალუძოთ შეჭმა კრავისა, მაშინ თვითონ და მის სახლთან ახლომყოფმა მისმა მეზობელმა სულადობის მიხედვით აიყვანოს კრავი, გაიანგარიშეთ, ვის რამდენის ჭამა ძალუძს.
 5. სადი, მამრი, ერთწლოვანი უნდა იყოს კრავი, ცხვართაგან და თხათაგან აიყვანეთ.
 6. და იყო თვე თქვენთან დაცული ამ თვის მეთორმეტე დღემდე. მერე დაკლას ისრაელის თემის მთელმა კრებულმა სადამო ხანს.
 7. აღონ მისი სისხლისგან სცხონ იმ სახლის ორივე წინაფსა და კაღონს, სადაც შეჭამენ მას.
 8. იმავე სადამოს შეჭამონ ცეცხლზე შემწვარი ხორცი. ხშირდებით და მწარე მწვანეფრთხილ შეჭამონ იგი.
 9. ნუ შეჭამთ მისგან უმს ან წყალში მოხარშულს. მხოლოდ ცეცხლში შემწვარი ჭამეთ თავფხიანად და მისი შიგნეულითურთ.
 10. ნუ დატოვებთ მისგან დილაძე და თუ მისგან დარჩა დილაძე – ცეცხლში დაწითეთ.
 11. ასე ჭამეთ იგი: წელზე სარტყელი გერტკათ, ფეხზე გაცვათ და თქვენს ხელთ იყოს თქვენი ჯოხი. ანჭარებით ჭამეთ. საუფლო ფეხსახია იგი.
 12. გარდმოვალ ამ დღით ეგვიპტის ქვეყნად და გაგზავნათ ყოველ პირმშოს ეგვიპტის მხარეში ადამიანიდან პირუტყვამდე და ეგვიპტის ყველა ღმერთს განესჯი. მე ვარ უფალი.
 13. და სისხლი გქონდეთ ნიშნად სახლებზე, სადაც თქვენ იმყოფებით. ვიხილავ სისხლს და გვერდს ავიტლით. არ იქნება თქვენში შემუსვრელი სენი, რაჟამს ეგვიპტელთა ქვეყნის გემას დავიწვიებ.
 14. მისახსენებლად იყოს თქვენთვის ეს დღე, იდღე სასწაულეთ იგი საუფლო დღესასწაულად თქვენს თაობებში. სამარადეამო წესად იდღესასწაულეთ იგი.
 15. შეიდ დღეს ჭამეთ ხშიად. პირველი დღიდანვე აღკეთეთ საფუარი თქვენს სახლურთაგან, რამეთუ ყოველი სული, მჭამელი საფუარისა პირველი დღიდან მეშვიდე დღემდე, მოიკეთება ისრაელიდან.
 16. პირველ დღეს წმიდა შეკრებილობაა, მეშვიდე დღესაც წმიდა შეკრებილობა გქონდეთ. ამ (დღეებში) არა საქმე არ გააკეთდეს. რაც თითოეულს საჭმელად სჭირდება, მხოლოდ ის გაკეთდეს.
 17. დაიცავით უფუარობა, რამეთუ თვით ამ დღეს გამოვიყვანე თქვენი ლაშქრობები ეგვიპტის ქვეყნიდან. დაიცავით ეს დღე თქვენს თაობებში სამარადეამო წესდებად.
 18. პირველი თვის მეთორმეტე დღიდან, სადამოდან, ოცდამეერთე დღის სადამოდამდე ხშირდები ჭამეთ.
 19. შეიდ დღეს არ იპოვებოდეს თქვენს სახლებში საფუარი, რამეთუ გაფუარების ყოველი მჭამელი მოიკეთება ისრაელის თემისგან – მღვდურთა ის თუ მკვიდრი ქვეყნისა.
 20. საფუარიანი არაფერი ჭამოთ. ყოველ თქვენს საყოფელში ხშირდები ჭამეთ.
 21. უხმო მოშემ მთელი ისრაელის უხუცესობას და უთხრა მათ: წამოასხით, წამოიყვანეთ ცხვარი თქვენთვის და თქვენს საგვარეულოთათვის და დაკალით საფუარის მსხვერპლი.
 22. აიღეთ უსუბის კონა, ამოავლეთ სისხლში, რომელიც ჯამშია და წააცხეთ (სისხლი) კაღონსა და ორივე წინაფს სისხლიანი ჯამიდან და დილაძე თქვენგან არავინ გავა თავისი სახლის კარიდან.
 23. და გაივლის უფალი ეგვიპტის შესამუსრავად, სისხლს დაინახავს კაღონზე და ორივე წინაფსზე და გვერდს აუქლის უფალი (თქვენს) კარს. დამღუპულს არ მისცემს შესვლის უფლებას თქვენს სახლებში (თქვენს) შესამუსრავად.
 24. წესად დაიცავით ეს თქვენთვის და თქვენს ძეთათვის. სამარადეამოდ.
 25. და როცა მიხვალთ იმ ქვეყანაში, რომელსაც უფალი მოგცემთ, როგორც (მან) ელაპარაკა, დაიცავით ეს მსახურება.
 26. და თუ შეგეკითხებიან თქვენი ძეები: ეს რა მსახურებაა თქვენთვის?
 27. ეტყვი: ფეხსახის მსხვერპლიაო უფლისადმი, რომელმაც გვერდ აუარა ისრაელის ძეთა სახლებს ეგვიპტეში, ოღეს მუსრავდა ეგვიპტის და იხსნა ჩვენი სახლები. მოიდრიკა ხალხი და თავყანი სცა.
 28. წაიღინეს ისრაელის ძენი და აღასრულეს. როგორც უბრძანა უფალმა მოშეს და აპარონს, ისე აღასრულეს.
 29. შეადამისას უფალმა განგმირა ყოველი პირმშო ეგვიპტის ქვეყნად, ტახტზე მდგომი ფაროს პირმშოდან საპრობილეში ტყვექმნილ პირმშომდე და პირუტყვის ყოველი პირველმყოფელი.
 30. (ფეხზე) დადგნენ იმ დამეს ფარო, მთელი მისი მორჩილი და მთელი ეგვიპტე. შეიქმნა დიდი დღიადი ეგვიპტეში, რამეთუ არ იყო სახლი, სადაც მკვდარი არ მკვდართ.
 31. იხმო (ფარომ) მოშე და აპარონი დამით და უთხრა: ადექით, გადით ჩემი სახლისგან თქვენც და ისრაელის ძენიც. წადით, ემსახურეთ უფალს, თქვენი სიტყვისამებრ.
 32. თქვენი ცხვარძროხაც წაიყვანეთ. როგორც ამბობდით, წადით და მეც მაკურთხეთ.
 33. აიძულეს ეგვიპტელებმა ხალხი, მსწრაფლ გასულიყვნენ ქვეყნიდან, რამეთუ ამბობდნენ, კვდებითო ყველანი.
 34. წაიღო ხალხმა თავისი ცომი სანამ გაფუვდებოდა. თავიანთი საფუარი გამოკრული ჰქონდათ თავიანთ სახლებში და ხურგზე მოკიდებულნი.

35. მოშეს სიტყვისამებრ მოიქცნენ ისრაელის ძენი და ითხოვეს ეგვიპტელთაგან ვერცხლისა და ოქროს ჭურჭელი და სამოსელნი.
 36. კეთილსახიერება უბოძა უფალმა ხალხს ეგვიპტელთა თვალში და მათაც ათხოვეს და გაბარცვენს ეგვიპტე.
 37. და გაემგზავრნენ ისრაელის ძენი რამსესიდან სუქოთისკენ, წერილშვილის გარდა ექვსასი ათასამდე ფეხოსანი მამაკაცი.
 38. თან გაჰყვა მათ უამრავი უცხოტომელი ბრბო და ცხვარძროხა, სამწესო ფრიად დიდი.
 39. გამოაცხვეს ეგვიპტიდან გამოტანილი ცომი ხმიადთა კოკრებად, რამეთუ (ცომი) ვერ გაფუვდა, რამეთუ გამოყარეს ეგვიპტიდან და ვერ შეძლეს დაყოვნება. საგზალიც არ გაუმზადებიათ.
 40. ოთხას ოცდაათ წელს მკვიდრობდნენ ისრაელის ძენი ეგვიპტეში.
 41. დასრულდა ოთხას ოცდაათი წელი და თვით ამ დღეს გამოვიდნენ უფლის მთელი ლაშქრობები ეგვიპტის ქვეყნიდან.
 42. ეს დამე საუფლო საგუშაგოა, ეგვიპტიდან მათი გამოყვანის გამო. თვით ეს დამე საუფლო საგუშაგოა ისრაელის მთელ ძეთათვის მათ თაობებში.
 43. უთხრა უფალმა მოშეს და აპარონს: ესა ფეხსახის წესდება: უცხოტომელმა არ უნდა ჭამოს იგი.
 44. ვერცხლით ნაყიდმა ყოველმა მონამ, თუ წინადაცვით მას, ჭამოს.
 45. ახალმოსახლემ და მოჯამაგირემ არ ჭამოს იგი.
 46. ერთ სახლში უნდა შეიჭამოს. არ გაიტანოთ ეს ხორცი სახლიდან გარეთ და ძვალი არ დაამტვრიოთ.
 47. ისრაელის მთელმა თემმა გააკეთოს ეს.
 48. რომ მღვდურობდეს შენთან მღვდური და აღასრულეს საუფლო ფეხსახი, წინადაცვით მის ყოველ მამრს და მაშინ შეუდგეს მის აღსრულებას და ქვეყნის მკვიდრად შეირაცხება, არავითარმა წინადაცვითელმა არ ჭამოს იგი.
 49. ერთი მოძღვრება ექნეს მკვიდრსა და მღვდურს, თქვენს შორის რომ მღვდურობს.
 50. აღასრულეს ისრაელის ძეებმა. როგორც უფალმა უბრძანა მოშეს და აპარონს, ისე აღასრულეს.
 51. თვით ამ დღეს გამოვიყვანა უფალმა ეგვიპტის ქვეყნიდან ისრაელის ძენი მათი ლაშქრობებითურთ.

თავი მეცამეტე

და ელაპარაკა უფალი მოშეს, ამ თქმით:
 2. წმიდა ჰყავი ჩემთვის ისრაელის ძეთა ყოველი პირმშო, ყოველი საშოს გამღები, ადამიანიდან პირუტყვამდე, ჩემი იგი.
 3. და უთხრა მოშემ ხალხს: გახსოვდეთ ეს დღე, როდესაც გამოხვედით ეგვიპტიდან, მონობის სახლიდან, რამეთუ ძლიერი ხელით გამოვიყვანათ იქიდან უფალმა. და არ ჭამოთ გაფუვებული.
 4. დღეს გამოხდით თქვენ განაფხულის თვეში.
 5. როცა მოვიყვანს უფალი ქენახელთა, ხეთელთა, ემორელთა, ხივიელთა და იებუსელთა ქვეყანაში, რომლისთვისაც ევციდა უფალი შენს მამებს, რათა მოგცეს შენ ქვეყანა, სადაც მდინარებს რძე და თაფლი, ამ თვეს იმსახურე ეს მსახურება.
 6. შეიდ დღეს ჭამე ხშიადი და მეშვიდე დღეს საუფლო დღესასწაული გქონდეს.
 7. ხშიადი შეიდ დღეს უნდა იჭამოს. არ გამოჩნდეს შენთან გაფუვებული, ნუ გამოჩნდება შენთან საფუარი მთელს შენს სახვრებში.
 8. და განუცხადე იმ დღეს შენს ძეს, ამ თქმით: ამის გამო აღასრულა ჩემთვის უფალმა, როცა ეგვიპტიდან გამოვიდით.
 9. გქონდეს შენ ნიშნად ხელზე და სამახსოვროდ თვალთა შორის, რათა უფლის მოძღვრება იყოს შენს ბავებში, რამეთუ ძლიერი ხელით გამოვიყვანა უფალმა ეგვიპტიდან.
 10. იცავდე ამ წესს თავის დროზე, წლიდან წლამდე.
 11. როცა მიგვიყვანს უფალი ქენახელთა ქვეყანაში, მოგცემს მას, როგორც შეგვიცა შენ და შენს მამებს.
 12. გამოჰყავი უფლისათვის საშოს ყოველი გამოშობი, ყოველი პირველმყოფელი ნამატი პირუტყვისა, რომელიც შენი იქნება: მამრობითი უფლისა.
 13. და ყოველი, რომელიც განაპობს საშოს სახეღართაგან – კრავით გამოისყიდე. თუ არ გამოისყიდო, ქნო გადაუტყვე ადამიანის ყოველი პირმშო შენს ძეთა შორის გამოისყიდო.
 14. და ოღეს გკითხოვ შენმა ძემ, ამ თქმით: ეს რა არის? უთხარი მას: ძლიერი ხელით გამოვიყვანაო უფალმა ეგვიპტიდან, მონობის სახლიდან.
 15. და როცა ფარო უარობდა ჩვენს გაშუებას, მოაკვლინა უფალმა ყოველი პირმშო ეგვიპტის ქვეყნად, ადამიანის პირმშოდან პირუტყვის პირველმყოფელამდე: ამიტომაც ვწირავ მე უფალს ყოველ მამრობითს, რომელიც განაპობს საშოს, ხოლო ჩემს ძეთა ყოველ პირმშოს გამოისყიდო.
 16. გქონდეს ხელზე ნიშნად და თვალთა შორის სამკაულად, რამეთუ ძლიერი ხელით გამოვიყვანა უფალმა ეგვიპტიდან.
 17. რაჟამს გაუშვა ფარომ ხალხი, არ წარმართა (იგი) ღმერთმა ფელიშითიელთა ქვეყნის გზით, თუმცა ახლოს იყო ეს გზა. რამეთუ თქვა ღმერთმა, არამც შეიპყროს ხალხი სინანულმა ომის ხილვისას და ეგვიპტეში არ დაბრუნდნენო.
 18. და შემოატარა ღმერთმა ხალხი უდაბნოს გზით მეწამულის ზღვისკენ. შეიარაღებული ამოვიდნენ ისრაელის ძენი ეგვიპტის ქვეყნიდან.
 19. თან წამოიღო მოშემ ოსოვების ძელები, რამეთუ ფიცით აფიცა (ოსოვმა) ისრაელის ძენი ამ თქმით: მოკითხვით მოვიკითხავთ თქვენ ღმერთი და თქვენთან ერთად აიტანეთ აქედან ჩემი ძელები.
 20. გაემგზავრნენ სუქოთიდან და დაიბანაკეს ეთამში,

უდაბნოს ბოლოს.
 21. უფალი ვიდოდა მათ წინ, დღისით ღრუბლის სვეტი გზის სახელებლად, ღამით ცეცხლის სვეტი მათი (გზის) გასანათებლად, რათა ევლით დღითა და ღამით.
 22. არ მოშორებია ხალხს დღისით ღრუბლის სვეტი და ღამით ცეცხლის სვეტი.
 თავი მეთორმეტე
 და ელაპარაკა უფალი მოშეს ამ თქმით:
 2. ელაპარაკე ისრაელის ძეებს, დაბრუნდნენ ფიქსიროთისკენ და დაიბანაკონ მიგდოლსა და ზღვას შორის, ბაალ-ცეფონის წინ. მის პირდაპირ, ზღვასთან დაიბანაკეთ.
 3. და იტყვის ფარო ისრაელის ძეებზე: დაბნეულნი არიანო ისინი ამ ქვეყანაში, უდაბნომ გამოკეტო.
 4. გაგამძინებთ ფაროს გულს და მათ უკან დაედევნება. განვდიდები ფაროზე და მთელ მის მხედრობაზე და გაიგებენ ეგვიპტელები, რამეთუ მე ვარ უფალი და ასეც აღასრულეს.
 5. ეწევა ეგვიპტის მეფეს, რომ გაიქცა ხალხი. გადმოუტრიალდათ გული ფაროს და მის მორჩილთ ამ ხალხზე და თქვეს: ეს რა ექნით, რომ გაგუშვით ისრაელი ჩვენი მონობისაგან?
 6. შეაკზმა ფარომ თავისი ეტლი და თან წაიყვანა თავისი ხალხი.
 7. წაიყვანა ექვსასი რჩეული ეტლი, ეგვიპტის ყველა ეტლი და მათი მეთაურნი.
 8. და გაუმძინებარა უფალმა გული ფაროს, ეგვიპტის მეფეს და დაედევნა უკან ისრაელის ძეებს. და ისრაელის ძენი მადალი ხელის (შემწვობით) გამოდიოდნენ.
 9. უკან დაედევნა მათ ეგვიპტე და დაეწივნენ მათ ფიქსიროთთან, ბაალ-ცეფონის წინ, ზღვის პირას დაბანაკებულთ ფაროს ცხენები, ეტლები, მისი მხედრები და მისი ჯარი.
 10. მოახლოვდა ფარო, აღაჰყრეს ისრაელის ძეებმა თავიანთი თვალნი და, აჰა, ეგვიპტე ვიდოდა მათ უკან. ფრიად შეეშინდათ და ისრაელის ძეებმა შეჰვალადეს უფალს.
 11. უთხრეს მოშეს: განა ეგვიპტეში არ იყო საფლავები, უდაბნოში რომ მოგვიყვანე სასიკვდილოდ? ეს რა გვიყავი, რად გამოგვიყვანე ეგვიპტიდან?
 12. განა ამას არ გვეუბნებოდით შენ ეგვიპტეში, ამ თქმით: დაგვეხსენ ჩვენ და ეგვიპტელებს დავემონებოთ, რამეთუ უდაბნოში სიკვდილს ეგვიპტის მონობაში ყოფნა გვიჩვენებია.
 13. უთხრა მოშემ ხალხს: ნუ გეშინიათ, დადექით და იხილეთ უფლის ხსნა, რომელსაც მომიქმედებს დღეს თქვენთვის. რამეთუ ეგვიპტელებს, რომელთაც თქვენ ხედავთ დღეს, მეტს აღარ იხილავთ უკუნისამდე.
 14. უფალი იბრძოდეს თქვენთვის და თქვენ გაჩუმდით.
 15. უთხრა უფალმა მოშეს: რას შემომალაღებ? უთხარი ისრაელის ძეებს და დაიძრან.
 16. შენ კი კვერთხი აღმართე, შენი ხელი ზღვაზე გაიწოდე, იგი გააჰე და ხმელეთად შეკლუნ ისრაელის ძენი შუაგულ ზღვაში.
 17. და აჰა, მე გაგამძინებარე ეგვიპტელთა გულს და ისინი მათ კვალს შემოჰყვებიან. და განვდიდები ფაროზე მთელს მის ჯარზე, მის ეტლებზე და მის მხედრებზე.
 18. და შეიცირობს ეგვიპტე, რომ მე ვარ უფალი, რაჟამს განვდიდები ფაროზე. მის ეტლებზე და მის მხედრებზე.
 19. დაიძრა ისრაელის ბანაკის წინ მავალი ღვთის ანგელოზი და ვიდოდა მათ უკან. დაიძრა ღრუბლის სვეტი მათი პირისახისგან და მათ უკან დადგა.
 20. მივიდა ეგვიპტელთა და ისრაელის ბანაკთა შორის. და იყო ღრუბლად და წყვილიად (ეგვიპტელთათვის). გაასხიოსნა დამე (ისრაელისთვის) და მთელ იმ დამეს არ მიახლოვებიან ერთმანეთს.
 21. და გაიწოდა თავისი ხელი ზღვაზე მოშემ და მთელი დამე მიდენდა უფალი ზღვას აღმოსავლეთის ძლიერი ქარით. ხმელეთად აქცია ზღვა და განიპნენ წყალნი.
 22. ხმელეთად შევიდნენ ისრაელის ძენი შუაგულ ზღვაში: წყალი გაღაენად ედგათ მარჯვნივ და მარცხნივ.
 23. დაედევნენ ეგვიპტელები და მათ კვალს შეჰყვნენ შუაგულ ზღვაში ფაროს ცხენები, მისი ეტლები და მისი მხედრები.
 24. დაახედა დღისის საგუშაგოზე უფალმა ცეცხლოვანი და ღრუბლოვანი სვეტიდან ეგვიპტელთა ბანაკს და ეგვიპტელთა ბანაკი არივ-დარია.
 25. მოაცილა ბორბლები მათ ეტლებს და მართავდნენ მხელად. თქვეს ეგვიპტელებმა: გარდავიხვეწოთ ისრაელისგან, რამეთუ მათთვის უფალი იბრძვის ეგვიპტელებთან.
 26. უთხრა უფალმა მოშეს: გაიწოდე შენი ხელი ზღვაზე და მიიქცევა წყალი ეგვიპტელებისკენ, მათი ეტლებისა და მხედრობისკენ.
 27. გაიწოდა მოშემ თავისი ხელი ზღვისკენ და განთიადისას ზღვა დაუბრუნდა თავის ბუნებრივობას. ეგვიპტელები კი იღრტოდნენ (ზღვის) შესახვედრად და ჩაყარა უფალმა ეგვიპტელები შუაგულ ზღვაში.
 28. მიიქცა წყალი და დაფარა ეტლები, მხედრები და ფაროს მთელი ჯარი, ზღვაში და შეჰყვნენ მათ კვალს. ერთიც არ გადარჩენილა მათგან.
 29. და ისრაელის ძენი ხმელეთზე ვიდოდნენ შუაგულ ზღვაში, წყალი კი მათთვის იყო გაღაენად მარჯვნივ და მარცხნივ.
 30. იხსნა უფალმა იმ დღეს ისრაელი ეგვიპტელთაგან და იხილა ისრაელმა მოკვდინებული ეგვიპტე ზღვის სანაპიროზე.
 31. იხილა ისრაელმა დიდი ხელი, რომლითაც უფალი ქმედობდა ეგვიპტელებზე. შეეშინდა ხალხს უფლისა და ირწმუნეს უფალი და მისი მსახური მოშე.

ლევიან ბახელაძე:

ადამიანების, ხალხის მეგობრობა ყველაფრის მჯობნია

მარტის ბოლო დღეებში ისრაელს სტუმრობდა საქართველოს „საზოგადოებრივი მაუწყებლის“ დელეგაცია. ამ ვიზიტთან დაკავშირებით „მეორას“ კორესპონდენტი შეხვდა „საზოგადოებრივი მაუწყებლის“ სამედიავალჟურმო საბჭოს თავმჯდომარეს – ბატონ ლევან ბახელაძეს.

– ბატონო ლევან, რა იყო თქვენი ისრაელში წასვლის მიზანი?

– ჩვენ საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის მიწვევით ჩავვედით. მცირე რიცხოვანი დელეგაცია იყო. გახლდით მე, „საზოგადოებრივი მაუწყებლის“ გენერალური პროდიუსერი ბატონი ნიკა ცერცვაძე და ჩვენი თანამშრომელი, კინორეჟისორი მიხეილ ჭიაურელი. ჩვენი გამგზავრება რამდენიმე საკითხს უკავშირდებოდა: ისრაელში 30 წელზე მეტია არსებობს ისრაელის საზოგადოებრივი რადიოს ქართული რედაქცია და ამ რამდენიმე წლის წინათ გურამ ბათიაშვილმა ჩვენს მაუწყებელში დააყენა საკითხი, რომ ჩვენ უფრო სერიოზული და აქტიური კონტაქტი გვქონოდა ამ რადიოში მომუშავე ხალხთან – ჩვენს ეთერში გასულიყო მათი გადაცემები. ეს სწორია – „საზოგადოებრივი მაუწყებლის“ რადიო არხი ტრანსლირებს „ამერიკის ხმის“ ქართული რედაქციის გადაცემებს, ადრე ტრანსლირებდა „რადიო თავისუფლების“ ქართული რედაქციის გადაცემებს, ისრაელის რადიოსთან კი, ამ მხრივ, ნაბიჯები გადადგმული არ იყო. პირადად ჩემთვის, და დარწმუნებული ვარ ქართული საზოგადოების ძალიან დიდი ნაწილისთვისაც, უფრო ახლობელი ქართველი ებრაელების მიერ მომზადებული გადაცემებია, რომლებშიც საუბარია ახლო აღმოსავლეთის პრობლემაზე, თუმცა ასევე დიდი დრო ეთმობა ქართულ-ებრაულ ურთიერთობებს. ეს საკითხი მოვაგვარეთ, საქართველოს რადიოს პირველ არხზე რეგულარულად დაიწყება ისრაელის რადიოს ქართული არხის პირდაპირი ტრანსლირება. გარდა ამისა, უკვე დიდი ხანია გვთხოვენ ჩვენი საარქივო მასალის გარკვეული ნაწილის გადაცემას. მოგესვენებათ, საქართველოს რადიოს უნიკალური ოქროს ფონდი აქვს. ჩვენ ამ ჩანაწერების ნაწილი, რომელიც ჩვენ მეგობრებსა და კოლეგებს აინტერესებდათ, ისრაელს გადავვცით. 900-მდე დასახელების ფაილი იყო. ბედნიერები იყვნენ და ჩვენც ბედნიერები ვიყავით. გარდა ამისა, კვირაში ერთხელ ჩვენი კოლეგები მოამზადებენ ანალიტიკურ პროგრამას, ფაილს გადმოვიგზავნიან და მას ჩვენს ეთერში გავუშვებთ. მეორე იყო ის, რომ როგორც იცით, ისრაელში არის ქართული საკაბელო ტელევიზია – „ჩვენი არხი“ შეიძლება ითქვას, რომ ტელევიზიას უფრო მეტად უჭირს. საქართველოს ტელეარხების გადაცემებს უჩვენებენ, საკუთარი გადაცემა კვირაში ერთხელ აქვს და ისიც რამდენიმე წუთიანი. ძალიან მწირი ბაზა აქვთ, საარქივო მასალების ნაწილი მათაც გადავვცით და მოთხოვნის შემთხვევაში მომავალშიც გადავვცემთ. რადიოსგან განსხვავებით, მათ არ ჰქონდათ ჩამოყალიბებული გეგმა თუ რა სჭირდებოდათ, ჩამოყალიბდებიან და ჩვენ უფრო აქტიურად ვითანამშრომლებთ. მესამე საქმიანი მიმართულება იყო ის, რომ ბატონ მიხეილ ჭიაურელს დიდი ხანია აქვს იდეა, გადაიღოს დოკუმენტური ფილმების ციკლი XX და XXI საუკუნის ტერორიზმზე, მის ფესვებზე, რატომ

წარმოიქმნა იგი. ბუნებრივია, ამ მხრივ, პირველი საკონტაქტო ქვეყანა არის ისრაელი. იქ მცხოვრები ხალხი, ამ პრობლემას ყოველ წუთს საკუთარ ტყავზე განიცდის. მე ისრაელში პირველად ვიყავი და გავლოცდი ამ ხალხის სიმტკიცითა და სიმშვიდით. ცდილობენ მაქსიმალურად გაწონასწორებული იყვნენ. მოკლედ, ჩვენი მხრიდან ბატონ მიმას მხარდაჭერა აქვს და ჩვენს ებრაელ მეგობრებთან კონტაქტებიც ძალიან გვჭირდება. ისრაელში ამ მხრივ, პრობლემა ნამდვილად არ გვაქვს: ქალბატონი ნინო აბესაძე, რომელიც ისრაელში წასვლამდე ჩვენი თანამშრომელი იყო და ამჟამად ქნესეთის დეპუტატი და კონგრესის საპატიო ვიცე-პრეზიდენტი, ყველანაირად მხარში ამოგვიდგება, მოგვაწოდებს ფილმებისთვის საჭირო მასალებს. ისრაელში ხომ თავმოყრილია უდიდესი ტექსტუალური და ვიზუალური მასალა. გარდა ამისა, ჩვენი ებრაელი მეგობრები გვიპირდებიან, რომ გავვიყვანენ კონტაქტზე იმ ქვეყნებში, რომლებსაც აგრეთვე აწუხებთ ტერორიზმის პრობლემა, მაგალითად, შეერთებულ შტატებს, ესპანეთს, დიდ ბრიტანეთს. ახლო აღმოსავლეთშიც თავისთავად. ჩვენ გარკვეული გეგმა ჩამოვყალიბეთ, კონგრესი ბატონ გაბრიელ მირილაშვილის ხელმძღვანელობით ძალიან დაინტერესდა ჩვენი იდეით და ისიც დაგვიპირდა მხარდაჭერას. გვსურს, რომ ეს პროექტი არ იყოს მხოლოდ „საზოგადოებრივი მაუწყებლის“. გვინდა შევქმნათ ერთობლივი პროექცია. მაშტაბების გაზრდა გვინდა. ჩვენ შეიძლება ამ პროექტის განხორციელებაში მცირე წვლილი შევიტანოთ, მაგრამ, იდეა ჩვენი იქნება. ახლა ამ პროექტის გეგმა იწერება, შემდეგ გავუგზავნით ისრაელში ჩვენს მეგობრებს, რომელთა აზრიც ძალიან მნიშვნელოვანია და ზაფხულში უკვე გადაღებების დაწყებას ვგეგმავთ.

– რას გვეტყვით თქვენი ვიზიტის არასაქმიან ნაწილზე?

– ეს ცალკე თემაა. იქაურ ქართულ საზოგადოებას, მართალია საქართველოსთან კავშირი აქვს, მაგრამ აქ მცხოვრებ ცოცხალ ადამიანებთან ურთიერთობა მაინც ძალიან სწყურიათ. კონგრესის ინიციატივით შესანიშნავი საღამო შედგა, სადაც მიმამ თავისი რამდენიმე ნოსტალგიური ფილმი აჩვენა. იქაური საზოგადოებისთვის ეს ძალიან მნიშვნელოვანია. ნოსტალგიური, ცოტა სენტიმენტალური ჩანახატები იყო სოფიკო ჭიაურელზე, ლევან თედიაშვილზე. მთელი დარბაზი ტიროდა. ეს ჩემთვის სასიამოვნო მოულოდნელობა იყო. ახლა საბჭოთა კავშირის პერიოდი ხომ არ არის, რომ საზღვრები ჩაკეტილი იყოს და თავისუფლად ვერ გადაადგილდებოდე. კონტაქტი არსებობს, ტელევიზიით, ინტერნეტით, მაგრამ ცოცხალ ურთიერთობაში ყველაფერი მაინც სხვანაირად აღიქმება. მაგრამ ჩვენს შემთხვევაში ნამდვილად ასე იყო. ის კიდევ სხვა თემაა, როდესაც იქ ქართველს შეხვდები. პირდაპირ გიყვებიან სიხარულისგან. ერთი ქართველი ქუჩაში შემთხვევით გავიცანით. აღმოჩნდა შალვა შიმშილაშვილი, რაჭველი კაცი. იგი

20 წლის განმავლობაში 70-90-ან წლებში რაჭაში, პირველი არხის კორესპონდენტი იყო. როდესაც გაიგო, რომ ტელევიზიიდან ვიყავით, ძალიან გაიხარა. თელ-ავივიდან რამდენიმე კილომეტრის დაშორებით მდებარე პატარა ქალაქში ცხოვრობს, თავის თონე აქვს გაკეთებული და ქართულ პურს აცხობს, სახლში მიგვიპატიჟა, ხვანჭკარა დაგვაღვინა, საკუთარი პატარა რაჭა აქვს მოწყობილი. ასეთი მომენტები ძალიან ამაღლებელია. ცრემლს ვერ ვიკავებდი. ასეთ ურთიერთობას ფასს ვერ დაადებ. საოცრებაა, ადამიანი, რომელსაც სხვა ტომის წარმომადგენელი ჰქვია, აბსოლუტურად არ არის ჩვენთვის უცხო. ჩვენ იქ შეხვდით აქედან წასული ებრაელების მეორე და მესამე თაობას და ქართული ყველამ იცის, ზოგმა მეტად, ზოგმა – ნაკლებად, მაგრამ მაინც ლაპარაკობენ. ყველანაირად ცდილობენ, რომ აქაურობასთან კონტაქტი არ გაწყვიტონ.

– ბატონო ლევან, ისრაელში პირველად იყავით?

– კი პირველად. ისრაელზე უამრავი რამ მქონდა წაკითხული, თუ ეკრანზე ნანახი, მაგრამ საკუთარი თვალით ნანახი მაინც სხვაა. ქვეყანა, რომელიც 40-50 წლის წინათ კლდოვანი უდაბნო იყო მთლიანად ამშენებულია, უღრანი ტყეები აქვთ გაშენებული. თითქოს წყლის პრობლემა აქვთ, მაგრამ ყოფილი დონეზე ეს არ იგრძნობა. ამ ქვეყანამ შრომით, თავდადებით ძალიან ბევრს მიაღწია, წალკოტად არის ქცეული. გაგიყვებით, მე ასეთი სიმწვანე არსად მინახავს. დიდი ყურადღება ეთმობა ისტორიულ ძეგლებს, ტურისტული ინფრასტრუქტურაც შესანიშნავად აქვთ განვითარებული.

– კარგი იქნებოდა ჩვენც აგველო მათგან მაგალითი...

– პირველ რიგში, რაც ჩვენი მეგობრებისგან უნდა ვისწავლოთ არის განუსაზღვრელი შრომისმოყვარეობა. ისრაელში არაფერია ისეთი, რაც საქართველოს აკლია. მართალია, ჩრდილოეთ ისრაელში დაახლოებით ისეთი ლანდშაფტია როგორც საქართველოში, თუმცა, ქვეყნის დიდი ნაწილში მაინც ცუდი ბუნებრივი პირობებია. ამის მიუხედავად, მე ვერც ერთი დაუმუშავებელი და მოუვლელი კვადრატული მიწა ვერ ვნახე. შრომა, შრომა და შრომა. 7-მილიონიანი ქვეყანაა, ფართობით ჩვენზე მცირე და ბუნებრივი პირობებით უარესი. მთლიანი შიდა პროდუქტი, რასაც საქართველო მთელი წლის განმავლობაში აწარმოებს დაახლოებით 15-17 მილიარდი დოლარის ფარგლებშია, ისრაელში კი – 200 მილიარდია. აი, რაში უნდა გადმოვიღოთ მაგალითი. ეს ქვეყანა იმდენად ძლიერია, რომ არა მარტო თავის პრობლემებს უმკლავდება, რაც, დამერწმუნებით, ცოტა ნამდვილად არ აქვს, მხოლოდ არაბულ სამყაროსთან მუდმივი დაპირისპირება რომ ავიღოთ, არამედ იმდენი შესაძლებლობა აქვს, რომ თავის თანამომხმებს საზღვარგარეთაც დაეხმაროს.

ნიკო შავაძე

ევრო-აზიის ებრაული ხონგროსი გვატყობინებს:

ივრითის პედაგოგთა ფორუმი

ევრო-აზიის ებრაელთა კონგრესი იუნყება, რომ კონგრესის გენერალური საბჭოს წევრები ევგენია მიხაილოვა (რუსეთი), ირინა შერბანი (რუსეთი) და ჯემალ აჯიაშვილი (საქართველო) მონაწილეობდნენ პარიზში გამართულ ებრაული თემებისა და ორგანიზაციების გენერალურ ასამბლეის მუშაობაში. სხდომები მიეძღვნა განათლებისა და ახალგაზრდობის პროგრამებს. ფორუმში მონაწილეობდა ივრითის ასობით მასწავლებელი, თემების ხელმძღვანელები, ახალგაზრდა ლიდერები და დღეს ქვეყნების არაფორმალური ებრაული განათლების წარმომადგენლები. საპატიო სტუმრები გახლდნენ საფრანგეთის ტრანსპორტის მინისტრი ტერი მარინი, ისრაელის განათლების მინისტრი გიდონ საარი. ევრო-აზიის ებრაელთა კონგრესის პრეზიდენტმა ალ. მაშკევიჩმა წერილობითი მიმართვა გაგზავნა. გადაწყდა შეიქმნას ევროპის ებრაელთა პარლამენტი, ასევე ებრაული ტელევიზია და ჟურნალი.

ახალი ზეით ქნასთი

ბაქოში ახალი – მთიელ ებრაელთა ბეით ქნესეთი გაიხსნა. გახსნის ზეიმზე

მონვეული გახლდნენ რუსეთის, ისრაელის, აშშ-ს, მოლდავეთის, ლატვიის, თურქეთის, ყაზახეთის ელჩები. პირველი სიტყვა წარმოსთქვა მთის ებრაელთა თემის ლიდერმა სიმონ იხილოვამ. ისრაელის ელჩმა აზერბაიჯანში მიხაელ ლავონ-ლოტემმა მადლობა გადაუხადა აზერბაიჯანის პრეზიდენტს ებრაულ თემზე ზრუნვისათვის.

ისრაელის მილიონელები და მილიარდები

აშშ-ს ყველაზე დიდი სითი-ბანკის ცნობით, ისრაელში არის ექვსი ათასი ადამიანი, რომელიც მილიონობით დოლარს ფლობს. ასე რომ 1167 ისრაელელზე ერთი მილიონერი მოდის. ისრაელში ცხოვრობს 7 ადამიანი, რომელთა ქონება მილიარდობით დოლარით განიზომება. თუ იმას გავითვალისწინებთ, რომ ერთი დოლარი სამნახევარი შეკელის ტოლფასია, მილიონერთა და მილიარდერთა რიცხვი შთამაგონებლად გაიზრდება.

ბესო მიხედაშვილი ახდსავინყეზელი მოგონებები

გაგრძელება. დასაწყისი იხ. №5-6

მიმწვივებს ცხაკაის მებრუნული სიმღერების სახელმწიფო ანსამბლში. მე კი ამისათვის დრო არ მქონდა და მატყობდნენ, რომ მთელი გულით არ ვიყავი, მაშინ (ომი იყო სასტიკი) სამხედრო კომისარიატში გამოვიძახეს და მიხერეს, რომ რადიოშიც უნდა მეშუმევა და ასევე სახელმწიფო ანსამბლში თუ უარს ვიტყვოდი, ჯარში გაშვებას დამპირდნენ. აქეთ – თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტში ჩემი საბუთების გაგზავნის შემდეგ (სადაც მისაღები გამოცდები არ ტარდებოდა მთელი ომისაღების პერიოდში) სახლში სამკურნალო ფაკულტეტზე ჩარიცხვის ცნობა მომივიდა და ოქტომბრისათვის (და არა სექტემბრისთვის) მოწვევა. უკვე ლექციებზე მიწვევდნენ. ამ გაწამაწიაში როცა ვარ, მშობლებმა სასწავლებლად არ გამოიშვეს, რადგანაც შარშანდელი სტუდენტები, I კურსის შემდეგ ვინც ჯანმრთელი იყო, ყველა ჯარში გაიწვიეს და, ასე და ამგვარად, დაერჩი ცხაკაიაში უსწავლელად, სადაც სამხედრო კომისარიატმა დამადო ჯარში არგაშვების „ბრონი“ და ვმუშაობდი ცხაკაიის მომღერალთა გუნდში და რადიოში.

თითქმის 1 წლის შემდეგ ილი წირღვავა გადაიყვანეს პროფსასწავლებლის გაერთიანების დირექტორად და რადიო გადაცემათა დირექტორად, რედაქტორად კი მე დაერჩი. ასე გაგრძელდა სამაშულო ომის დამთავრებამდე. ცხაკაიაში დიდი პატივით მიღებდნენ ყველგან, ყველა სტრუქტურაში. გამივარდა №1 ფანდურზე სოლისტის სახელი და რადიოულ ოლიმპიადაზე თბილისიდან ჩამოსულმა „ყოურმა“, ყოურში იყო პოეტი ამირან აფშილავა, ცხაკაიელი საქართველოში მთავარი, პაჭკორიას ანსამბლის სოლისტი და მებრუნული სიმღერების უბადლო შემსრულებელი ნიკო სურცია და ცხაკაიის მომღერალთა გუნდი რემა შელეგაის ხელმძღვანელობით. ოლიმპიადაში გამარჯვებულად და თბილისში გასაგზავნად მრავალი ანსამბლის, მოცეკვავეებისა და სხვა მხატვრული წრეების გვერდით გამარჯვებული მხოლოდ მე, ჩემი ფანდურით გამგზავნის თბილისში. ცხაკაიაში ეს კონკურსი მიმდინარეობდა ცხაკაიის საზოგადოებრივ-თეატრის 300-400 კაციან დარბაზში, სადაც ფანდურზე შევასრულე ალექსანდრე გომიასვილის ლექსი „ბელადის ფიც“ და ბოლო კუბლეტის ბოლო სულ ტამის გრიალში დაგამთავრე. ასეთი იყო ჩემი ახალგაზრდობა, ასეთი იყო ჩემი დღისა და ღამის შრომა და ხალხის სიყვარული, რაშიც დიდი წვლილი მქონდა ჩემს ახალგაზრდულ გატაცებას.

თბილისში კი, რესპუბლიკური ოლიმპიადა მიმდინარეობდა, გრიბოედოვის ქუჩაზე, კონსერვატორიის დიდ საკონცერტო დარბაზში, სადაც წინა დღით კომპოზიტორ გრიგოლ კოკლავის გარდა ყოურში 2 ქალბატონიც იჯდა და ჩემი „ბელადის ფიცის“ გარდა 2 სხვა სიმღერა (ვაჟა ფშაველაზე და „დაივიანეს“) შევასრულე და თვით კონცერტ-კონკურსზე კი მხოლოდ 2 სიმღერა მომცეს და ჩემი მთავარი სიმღერა „ბელადის ფიც“ საჭიროდ არ სცნეს. ეს 2 სიმღერაც შევასრულე, მეორე დღეს კონკურსზე და შემდეგ გამარჯვებულთა ოლიმპიადაზე მიმწვივებს ოპერის თეატრში ბევრ სხვა მონაწილესთან ერთად, სადაც ვიმღერე მხოლოდ „ვაჟა ფშაველაზე“, ხოლო უკვე 3 დღის შემდეგ მიმწვივებს საქართველოს რადიოში, რომელიც მიპყავდა ჭანიშვილის ქალს და რომელმაც რადიო მიკროფონთან განაცხადა, მოწვეული გვყავს საქართველოს ხალხური შემოქმედების ოლიმპიადაზე გამარჯვებული ფანდურზე მომღერალი ბესო მიხედაშვილი. აქ ვიმღერე 3 სიმღერა: „დიდი ბელადო სტალინი“, „ვაჟა ფშაველაზე“ და „დაივიანეს“. იქ გავეცანი საქართველოს რადიოს წამყვან დირექტორს, ჩემს საოცნებო დავით ძიგუას. იქვე სამიკროფონო სტუდიაში შესვლამდე წავიკითხე კედლის გაზეთი, სადაც ეწერა, რომ დირექტორმა დავით სპირალდმა თავის გადაცემას 6 წუთი ზედმეტი დროით გადააცილა. თბილისში ამ მოგზაურობა-გამოსვლებში გვერდს მიმშვენებდა და მხარდაჭერას მაგრძობინებდა ქ. ცხაკაიიდან ჩემთან დასახმარებლად ჩამოსული თანამგზავრი, ამ ქალაქის მუსიკალური სკოლის დირექტორი, მეტად განვითარებული, უნიჭიერესი კაცი, ჩემი მეუღლის ნორანს უფროსი ძმა, დიდი ტალანტის მქონე მოცეკვავე, მუსიკოსი, (მუსიკოსი როიალზე), ფანდური და ასეთი სიმღერები მისთვის განვლილი გზა ყოფილა და მას სახლშიც მიუტანია ამბავი ამ კონცერტის შესახებ დისთვის და უბრალოდ უთქვამს, კარგი იყო. მე თბილისში გამარჯვება დიდი ჯილდო მეგონა, მისთვის კი ეს ჩვეულებრივი შემთხვევა ყოფილა.

ჩემში დიდი კვალი დატოვა რადიოში მუშაობამ, მე მიყვარდა, სულით და გულით მიზიდავდა და აღვიქვამდი მას. მაგალითად, დავით ძიგუასთან შეხვედრა, რადგანაც მე ძლიერ მიტაცებდა მისი უფროსი წაკითხული „პრავდის“ მოწინავე წერილები და უმადლესი მთავარსარდლის ყველა ბრძანება, ასევე ძლიერ ზემოქმედებას განვიცდილი იგივე მასალების ოური ლევიტანის მიერ წაკითხვისას, რომელიც ფიზიკურად სულაც არ ყოფილა ისეთი ბუმბერაზი, როგორც მისი ხმის

მიხედვით მეგონა.

ჩემი სიმღერების რადიოთი გამოცემის მოსასმენად, როგორც შემდეგ მიხერეს, ცხაკაიას ბაღში დადგმულ ხმამაღალ დიდ რადიოს რეპროდუქტორთან მოსულან ქართველ ებრაელთა და ქართველთა (მებრუნლთა) ოჯახები.

ჩაველი ცხაკაიაში. ყველა მახარებდა და მილოცავდა წარმატებას. მას შემდეგ წლები არ გასულა, რომ წავედი თბილისში ფოთის გ.პ.ი-ს ჰიდროსადამშენებლო ფაკულტეტის სტუდენტები (ეს ფაკულტეტი გ.პ.ი-ს ფილიალი იყო ფოთში) და თხოვნით მივედი გ.პ.ი-ს რექტორ ქოქეთიანთან, რომ ფოთელი სტუდენტები დავეშვი ლექციებზე ქ. თბილისში. მან ჩემი განცხადება გადასცა დაუსწრებელი განყოფილების დეკანს ბერაძეს, რომელმაც ლექციებზე დასწრების ნება დამძრო. აქ გაიბა ჩემს გულისწორთან დროებით თავშეკავებული ურთიერთობა, ისიც გადმოიხარა და მასშიც გაიღვიძა ჩვენმა ბავშვობის წარსულის გრძობებმა. 1-2 წელი ვხვდებოდი ერთმანეთს და კიდევაც ახლობლებს ინიციატივით დავინიშნე მასზე. 1951 წელს კი დავეკოწინდი კიდეც. ჩემთვის ჩემი ცოლი ძალიან მოსაწონი იყო, ვხარობდი მისით. სიამარმა ერთობაზიანი ბინაც გვაჩუქა. ის მზად იყო თავისი ნორასათვის სულიც მიეცა. ასეთივე სიყვარული მქონდა ჩემს მიმართაც. ჩემთვის არაჩვეულებრივი მოსაგონარია ჩემი დაოჯახება.

ჩემმა ბიძაშვილმა რობიკომ (იაშა ხახამ არონის ძე მიხელაშვილმა), რომელიც ჩემზე 15-20 წლით ადრე იყო ჩასული თბილისში და იქ ცხოვრობდა, მისი მეუღლე თამარ მიხეილის ასულთან და ვაჟიშვილებთან ერთად ძმასავით მიმიღეს თავიანთ ოჯახში და დიდი პატივი დამძეს. ამ აქ განსვენებულმა ცოლ-ქმარმა გაუგონარი მზრუნველობა გამოიჩინეს და სწორედ პატ. იაშამ (მათ ნუშამას განსვენება და არდავიწყება, ამენ! ქნმა თამარმა თითქმის ძმად მიმიღეს და მეც ასე ვთვლიდი მათ. იაშამ ბიძგი მომცა, რომ ოჯახისათვის მასთან ერთად გამეჩინა შემოსავლის წყარო. ერთად დავეწყეთ მუშაობა საგაჭრო დარგში, სადაც თითქმის 10-12 წელი დავავაით. შემდეგ, მე მანამდე უკვე გ.პ.ი-ს, განსხვავებული საგნების ჩაბარების შემდეგ დავამთავრე გ.პ.ი-ს საფეიქრო საინჟინრო დართვისა და ქსოვის ტექნოლოგიის წოდებით, რაც ზუსტად შეესაბამებოდა ჩემს შემდარებას საქმიანობას. 15 წელი ვიმუშავე თბილისის შალის საქოვ ფაბრიკაში ჯერ დიგვის სპეციალობით, შემდეგ კი მომარაგება-გასაღების შალის საქოვის უფროსად და დირექტორის მოადგილედ. ასევე ვიმუშავე 18-20 წელი თბილისის საფეიქრო-საგალენტური ფაბრიკა „კომსომოლკაში“-ში, მომარაგება-გასაღების უფროსად და შეთავსებით დირექტორის მოადგილედ.

მე უკვე 2 ვაჟიშვილი მყავდა და ოჯახურ ფერხულში ვიყავი ჩაბმული. მსუბუქი მრეწველობის სამინისტროში, რომელშიც შედიოდა ჩემი დასაქმების ორივე ფაბრიკა, დიდ წარმატებას მივაღწიე. მთელი ამ სამინისტროს სისტემის საქართველოს სხვადასხვა ქალაქების ამ სისტემის ფაბრიკებში და თვით სამინისტროს აპარატში, სადაც 4 მინისტრი და 23-25 მოადგილე გამოვიარე, ამ ფაბრიკა-კომბინატებში ყველასათვის სანატრელ და საპატიო პიროვნებად ვითვლებოდი. თვით მინისტრებმა და მოადგილეებმა ზომ ფრთები შემასხეს. ყველაზე ძლიერი და დაუნდობელი მინისტრიც – მიხეილ ფილიპეს ძე ჩხეიძეც ბოლოსდაბოლოს შეეჩვია იმ აზრს, რომ მე საქმისანი კი არა, სისტემის, ჩემი ფაბრიკის მისი გვემების და სხვა დავალებების შესრულებაში ხუთოსანი ვიყავი. მან ერთხელ დამიბარა და მითხრა: ვიცი, რომ მაგარი მომმარაგებელი და საქმისანი ხარ და ახლა გამოცდილი. ის მინისტრად ახალი გადმოყვანილი იყო 15 ათას მუშაიანი ფაბრიკა „ისანი“-დან. დამავალა, რომ მემოვნა 50-ტონიანი შიგნიდან ემალირებული 5-6 ცალი უზარმაზარი რეზერვუარი პერევიდროლისათვის და ამის შემდეგ გავიგებ, ვინც ხარო. ვნახავ-მეთქი, ვუთხარი. წამოვედი და იქვე დავრეკე მოსკოვში, ჩემთან იმ პერიოდში მომუშავე ალბერტ იაკობაშვილის ძმასთან, „გლავსნაბის“ კანტორაში, მოსკოვში ლენინის ბიბლიოთეკის გვერდით, ვალხონის ქ. №6-ში, უფროსს საქონელმცოდნე ჩემს დიდ ძმაკაცთან მიშა იაკობაშვილთან, რომელმაც ჩემი თხოვნა ჩაიწერა და მითხრა, ხვალ დამირეკე და გეტყვი პასუხსო. იმავე საღამოს მიხაილ დანილოვიჩმა სახლში დამირეკა, მე მგონია ვიშოვეო. წამოიღე თხოვნა-წერილი თვით მინისტრის ხელმოწერით და ჩამოდი, გელოდებიო. მეორე დღეს მივედი მინისტრის მდივან ოულისთან, ვუთხარი ყველაფერი, რომ მინისტრის ხელმოწერით მიხდა წერილი „გლავსნაბის“ სამინისტროში, სადაც „გლავსნაბის“ უფროსად მუშაობდა კოსიგინის ერთ-ერთ მოადგილე ბინიამინ დიშვიცი. მეორე დღესვე ოულად დარეკა ფაბრიკაში და მითხრა, რომ წერილი მზადაო. მეც ავედი და წამოვედი და მეორე დღესვე გავფრინდი მოსკოვში. ჩემი საქმის ამხანაგები (8 კაცი ვიყავით მოწილეები, ყველა ებრაელი იყო, იოსკა ელაშვილის და შალვა სეფიაშვილის ხელმძღვანელობით), ტაქსით აერო-

პორტიდან პირდაპირ მივედი მიხაილ დანილოვიჩთან, გადავკოცნეთ ერთმანეთი და მივეცი წერილი. მან კი დარეკა ბინაში და ცოლს უთხრა (დიდებული ცოლი ჰყავდა), ბესიკია ჩამოსული, ამაღამ ამოვალთო და მოაშხადე რაც გინდაო. მე კი მასთან სახლში მიხვალა არ მიხდოდა, ჩემი ამ საქმის ბედი მაინტერესებდა – ნუ დარდობო, ყველა ღონეს ვიხმარო, ახლა კი სახლში წავიდეთო. უკვე თითქმის საღამო იყო, წავეცი მიშას სახლში, ჩასოვიათ ქ. 17-ში. მისმა მეუღლემ გააწყო სუფრა, მოიტანა „ხენავი“, შემწვარი ინდაური, ხიზილალა, სალათები, ღვინო და სხვა სასმელები და უბეკუერი ნესვიც მოგვართვა. პურ-მარილის შემდეგ წავედი სასტუმრო „როსია“-ში, სადაც თბილისიდანვე მქონდა დარეკილი, მისვლისთანავე შევავსე ანკეტა და მოვეწყვე 1 ადგილიან ნომერში. მეორე დღით მივედი მიხეილ დანილოვიჩთან სამსახურში, იქვე ადგა და წავედი სასტუმრო ლენინგრადის ახლო ქუჩაზე „სოიუზგლავსნა“-ში. მიშა მივიდა მე-3 სართულზე ერთ-ერთ მოადგილესთან და გამოიტანა წერილი რეზოლუციით ვთხოვე, დაეხმაროთ, თან გამოიყოლა იმავე სართულზე და შევედით ერთ-ერთ ოთახში, იქვე მჯდომ ქალს მისცა ეს წერილი, თან უთხრა, ეს კაცი მაგისტრისა ჩამოსული და როდის მოვიდეთო, ქალმა გვითხრა – დღეს გადავრეკე ურალში და ხვალ დილით მობრძანდითო. მეორე დღით მივედი და იმ თანამშრომელმა ქალმა ხელზე მოგვცა 6 ცალი რეზერვუარის „ნარიადი“. ურალში ყოფილა სადაც მაგის ქარხანა, ამ ჭურჭლის ემალირება მიგნიდან, ვფიქრობ მძიმე პოზიცია იყო, მაგრამ მაღლობა დემერტს, რომ გაკეთდა და მინისტრ ჩხეიძესთან ავტორიტეტი კიდევ მეტად ამეწია.

დილით მიხეილ დანილოვიჩი დავაპატიე რესტორანში სადილზე, იქიდან ტელეფონით დავრეკე ჯერ ოჯახში და შემდეგ სამსახურში, შალვა ფილხაზის ძესთან. ძალიან გაეხარდათ მინისტრთან და მოადგილეებთან ჩემი ავტორიტეტის აწევა, რადგანაც, იმ პერიოდში ეს ნიშნავდა მთელი ჩემი მოსაქმების, (8 ამხანაგის, ქართველი ებრაელების) წარმატებას, მათ შორის აწ განსვენებული იოსკა (იოსებ) შულომის ძე ელაშვილი, ისეთი ცოდნისა და გამოცდილების ადამიანი, რომ მისი ტალანტი და ცოდნა ერთდროულად ორი სამინისტროს ხელმძღვანელობისთვისაც კი იყო საკმარისი, თუმცა მას თანამდებობა და ქება სრულებით არ აინტერესებდა. იგი იყო კულაშში დაბადებული და გაზრდილი და შემდეგ მთელი დედამამშვილებით და ოჯახებით ბათუმში მცხოვრები და მოსაქმე ოჯახის უძვირფასესი მამის, შელომო ელაშვილის უფროსი ვაჟიშვილი, მეორე ვაჟიშვილი შულომისი იყო ისევე ბათუმელი, თბილისში პირველ ფაბრიკად მიღებულ „სპორტში“ მეწილე და მომუშავე შოთა ელაშვილი. ასევე ველაპარაკე ტელეფონით შალვა სეფიაშვილს, რომელიც ჩემი ამ წარმატებით აღტაცებული იყო და სულ „ყოჩაღ, ყოჩაღო“ მეუბნებოდა. მე თბილისში ამ დროს კარგ საქმეში ვიყავი, მაგრამ კარგ საქმე იმით იყო, რომ მე მყავდა 8 კაცი, ვიყავით მეწილეები, მაგრამ თითოეული ამათვანი უმაღლესი ხარისხისა იყვნენ, როგორც საქმის სიყვარულით, მონდომებით და უნარით, ასევე კაცურ-კაცობითა და ნიჭიერებით. ერთი ბესო ოჩენაშვილი დიდდა ნახევარ თბილისად და რა დასანანია, რომ იგი ამის შემდეგ სამსახურის პერიოდში ავტოავარიაში დაიღუპა. მისგან ნაგრძობი ძვირფასი ურთიერთობისთვის, ჩემი წინადადებით ამხანაგებში, ჩვენი საქმიანობის ბოლომდე, 1972 წლამდე მისი წილის ოჯახისათვის მიწოდება არ შეგვიწყვეტია, რაც მე გულში საამაყოდ და მის სახელის უკვდავყოფისათვის მაქვს შემონახული. მეორე დღეს მე უკვე თბილისში ვიყავი. აეროპორტიდანვე პირდაპირ სამსახურში გავიარე, რადგანაც აეროპორტთან ახლოს ვმუშაობდით. ჩემი ამხანაგების უმეტესობა სიხარულით შემხვდა. ზოგს კიდევ, ალბათ შემურდათ ჩვენი წარმატება. უეკლოდ ვარდი არ არის, ისიც თან ახლავს. სახლშიც გადავრეკე, ჩემმა ისედაც მოსიხარულე ცოლმაც გაიხარა. იმ დღეს დავრეკე სამინისტროში, მინისტრის მოადგილე აფაქიძესთან და კაპიტალ-ური მშენებლობის უფროსთან, გუგული ილიჩ შათავილთან (უძვირფასესი კაცი და ჩემი დიდი მეგობარი). მათაც გაიხარეს და ვუთხარი, რომ „ნარიადს“ ხვალ ამოვიტან-თქო. (ეს პოზიცია ამ ორი კაცის ფუნქცია იყო).

(გაგრძელება იქნება)

პატივცემულ მირილაშვილის ოჯახს!

ძვირფასო ოჯახო! მწუხარებით შევიტყვე, თქვენი ოჯახის უფროსის, მოშე (მიშიკო) მირილაშვილის გარდაცვალების შესახებ. ძნელია შეაფასო, ბატონი მიშიკოს წვლილი ისრაელის ქვეყანაში ქართველი ებრაელების დამკვიდრების საქმეში.

მთელი სიცოცხლის მანძილზე იგი დაუღლელად მოღვაწეობდა, რათა წარმოეჩინა ისრაელში ქართველ ებრაელთა თემი და მისი მდიდარი კულტურა. მონაწილე ვარ თქვენი ღრმა მწუხარებისა. მხურვალედ გართმევთ ხელს.

შიმონ ჰერეცი
ისრაელის ქვეყნის პრეზიდენტი
იერუსალიმი, 22 აპრილი 2009 წელი

პატივცემულ გაბრიელ მირილაშვილს ძვირფასო გაბრიელ, ვიზიარებ თქვენს მწუხარებას მამათქვენის - საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის პრეზიდენტის მოშე მირილაშვილის უდროო გარდაცვალების გამო. ნათელში ამყოფოს მისი სული. გთხოვთ, გადასცეთ ჩემი გულწრფელი სამძიმარი განსვენებულის ოჯახის წევრებს. აღარასოდეს განგეცადოთ მსგავსი ტკივილი.

ზინაიონ ნათანიაჰუ
ისრაელის პრემიერ მინისტრი
12. 04. 09

წიგნი ამაგდარზე

...ჩვენ შენ გაფასებდით.

შენ იყავი ამაყი ებრაელი, კაცი, რომელსაც არ შეეძლო შეგუებოდა მისი ხალხის გაჭირვებასა და ხელმოკლეობას. არ ყოფილა ვინმეს დახმარება ეთხოვა და შენ ხელი არ გაგენოდებინა მისთვის.

შენნაირ ადამიანებზე არის ნათქვამი - ვინც საზოგადოებრივი საქმიანობისათვის იღვწის, ის ღმ-თისგან მიიღებს ამის სამაგიერო გასამრჯელოსო.

მე იმედი მაქვს, რომ სიკვდილის შემდეგაც, შენ იქნები ჩვენი წარგზავნილი ქვეყნიერების გამწმენთან.

თუ შენ ამქვეყნიურად შენი ორი ვაჟკაცი მიხაელი და გაბრიელი გიმშვენებდნენ გვერდს, იქაც, იმქვეყნიურადაც არსებობენ მიხაელი და გაბრიელი და ის ორი ანგელოზი დაგიდგება გვერდით.

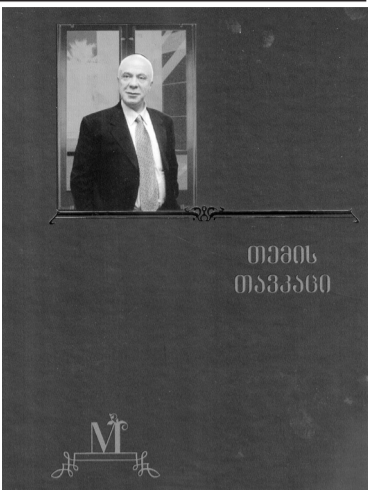
...და შესთხოვ ღმ-თს - ისრაელის ქვეყნის სიძლიერეს, რომელიც შენ ასე გიყვარდა, რომელსაც ასე სჭირდება შენნაირი ადამიანები თავისუფლებისა და აყვავებისათვის.

შენი სახელი ოქროს ასოებით ჩაინერება ჩვენს გულელებში, ჩვენს მეხსიერებაში და ისრაელის ქვეყნის ისტორიაში.

რუბი რივლინი - ისრაელის პარლამენტის თავმჯდომარე

ეს სამძიმარის გამომხატველი ტექსტები ამოღებულია წიგნიდან, რომელიც ახლახან გამოიცა ისრაელში და ეძღვნება საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის პირველი პრეზიდენტის, ქველმოქმედისა

და მეცენატის მოშე (მიშიკო) მირილაშვილის ნათელ ხსოვნას. წიგნის რედაქტორი გახლავთ დოქტორი დავით შიმშილაშვილი, მასალების შეგროვება, კომპიუტერული გრაფიკა და დიზაინი მაია ბენ იოსებ-შიმშილაშვილისა.

ძნელია ჩამოთვალო წიგნის ყველა ავტორი, ამ წიგნში შეხვედებით თანამედროვე ქართველი ებრაელების მრავალი ღირსეული წარმომადგენლის სახელს, ამიტომ ძნელია არ დაეთანხმო დ. შიმშილაშვილის, რომელიც შესავალში წერს: „ქვევარეშა, რომ ამ მასალების გაცნობა თვალნათლივ დაახახვებს ქართველ ებრაელთა ცხოვრებით დაინტერესებულ მკითხველს, თუ როგორ პირნათლად მოიხადა თავისი ადამიანური ვალი მოშე მირილაშვილმა ჩვენი თემის, ჩვენი ქვეყნისა და ხალხის წინაშე“.

წიგნი უზვად არის ილუსტრირებული, ფაქტიურად ეს არის წიგნი-ალბომი თანამედროვე ქართველი ებრაელების გამორჩეულ წარმომადგენელზე.

წიგნზე მუშაობისას განუვლილ ღვაწლისათვის მადლობა უნდა ვუთხრათ დ. შიმშილაშვილს, რომელმაც ასევე მოიხადა თავისი ადამიანური ვალი.

კაბალისტიები თბილისში

მეცნიერება კაბალა მრავალი საუკუნეა არსებობს. მისი ჩასახვის პერიოდში ადამიანები გაცილებით ახლოს იყვნენ ბუნებასთან, ვიდრე ახლა. ისინი გრძნობდნენ ბუნებასთან მყარ კავშირს და უფროხილდებოდნენ ყველაფერს - რაც მათ ირგვლივ იყო. იმ დროს საზოგადოება ბუნების ნაწილს წარმოადგენდა და ცდილობდა ღრმად ჩასწვდომოდა მოვლენებს. ბუნების კანონების არასაკმარისი ცოდნა ხალხს არ აძლევდა საშუალებას, თავი დაცულად ეგრძნოთ: მათ ემინოდათ სტიქიური მოვლენების და ძალაუბრებურად ყველაფერს უზენაეს ძალებს აბრალებდნენ.

ბუნებასთან მჭიდრო კავშირისა და ამასთან ერთად, მისი შიშის გამო, ხალხი მიისწრაფოდა არა მარტო გარემოს შესაცნობად, არამედ ყველაზე მნიშვნელოვანის, გასაგებად: ვინ თუ რა მართავს მათ.

ბუნების პირველ შემცნობ ადამიანებს აინტერესებდათ აქვთ თუ არა რაიმე მიზანი, და თუ აქვთ, მაშინ რა როლი აკისრია კაცობრიობას შემოქმედის საერთო ნახელავში. მათ, რომლებმაც შეიძინეს შემოქმედის ჩანაფიქრი, „კაბალისტიები“ ეწოდათ.

ტერმინი „კაბალისტი“ წარმოსდგება ებრაული სიტყვისგან „კაბალა“, რაც ნიშნავს „მიღებას“. კაბალის ენას წარმოადგენს ივრითი. ბევრი კაბალისტიური წიგნი სხვა ენებზეც არის დაწერილი, მაგრამ ძირითადი ტერმინები ყოველთვის ივრითზე გამოითქმის.

კაბალისტიისთვის „შემოქმედი“ განისაზღვრება, არა როგორც კონკრეტული ზებუნებრივი მატერია, არამედ როგორც შემდეგი საფეხური, რომელზეც ადამიანი უნდა

ავიდეს, უფრო მაღალი დონის ცოდნის შეძენის შემდეგ. ივრითზე სიტყვა „შემქმნელი“ უღერს როგორც „ბორე“ და შედგება ორი სიტყვისგან „ბო“ (მოდი) და „რე“ (უყურე). აქედან გამომდინარე, სიტყვა „შემქმნელი“ მიმართულია ყველა ადამიანისადმი, როგორც მიპატიჟება სულიერი სამყაროს შესაცნობად. („კაბალის გასხნა“ მიხაელ ლაიტმანი)

კაბალისტიების ჯგუფები მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაშია შექმნილი. უკვე 2 წელია, რაც ეს ჯგუფი საქართველოშიც არსებობს. 1-3 აპრილს შინდისში ჩატარდა სარკისებური კაბალისტიური კონგრესი, მასში მონაწილეობდნენ როგორც ქართველი, ასევე სხვა ქვეყნიდან ჩამოსული კაბალისტიები.

თემურ მიქაუტაძე: მთელი ცხოვრება სამხედრო პირი ვიყავი. მქონდა ყველაფერი, რაც კი შეიძლება ადამიანმა ინატროს, მაგრამ ვერ დავკმაყოფილდი. პასუხი შეკითხვაზე რისთვის გაჩნდი? ვერაფერი გამცა. შემდეგ ბიბლიის შესწავლა დავიწყე. გაჩენილმა კითხვებმა კი კაბალამდე მომიყვანა. ჩვენ არ ვართ იაღოველები და არ გვეონია, რომ ხელებს გავშლით და გავფრინდებით. ვართ პრაქტიკული ადამიანები, რომლებსაც გვესურს სულიერი განვითარების უფრო მაღალ საფეხურზე ასვლა. კაბალა ყოველთვის იყო, მაგრამ ხალხი მზად არ იყო ამ მეცნიერების მისაღებად. ამ მეცნიერების სათავე არის ისრაელში, იერუსალიმში. როდესაც პირველმა ადამიანმა - ადამმა დასვა კითხვა ვინ ვარ მე? საიდან მოვდივარ? რა არის ჩემი დანიშნულება? და იმავდროულად დაიწყო

ბუნების მოვლენების შესწავლა. ეს არ არის რელიგია, ეს არის მეცნიერება. ადამს მოსდევს აბრაამი, რომელმაც შექმნა წიგნი „სიცოცხლის ხე“. მათ კი მეცნიერების მთელი პლეადა მოჰყვებათ.

- რის მიღწევას ცდილობთ?

- საკუთარი თავი იმ დონემდე უნდა გავზარდოთ, რომელზეც კაბალის წიგნებშია მოთხრობილი. ჩვენ, კაბალისტიები, მივდივართ იმ დასკვნამდე, რომ სამყარო სიმრავლეების სახით არ არსებობს, ის ერთია და მუდამ ერთადერთი იყო. სამთხვეში დაბრუნება კი იმას ნიშნავს, რომ საკუთარი თავი იქ დანახო, ახლაც იქ ვართ, იქ, სადაც არ არის დრო და სივრცე, იქ, სადაც მხოლოდ და მხოლოდ ერთი მდგომარეობა, სულიერი სიმშვიდე და ნეტარება სუფევს. მაგრამ ეს, რომ გააცნობიერო აქ ბევრი მუშაობა გჭირდება. კაბალის პირველი პრინციპი არის „ვიყვარდეს მოყვასი შენი“. ჩვენ ერთი სულიერი ორგანიზმის შექმნას ვცდილობთ.

- ბატონო თემურ, რას ემსახურება კაბალისტიური კონგრესი?

- ჩვენი შეკრება კაბალის მეცნიერების მასებში გავრცელებას ემსახურება. კაბალის სწავლება თავიდან ისრაელში მიმდინარეობდა, შემდეგ კი მთელ მსოფლიოში გავრცელდა. ყოველდღე, განსაზღვრულ დროს ადამიანებს შეუძლიათ ინტერნეტის საშუალებით უყურონ კაბალის გაკვეთილებს. მოყოლებული ახალი ზელანდიიდან კანადამდე. პრაქტიკული მეცადინეობის პროგრამაში, ყოველ 3-4 თვეში ერთხელ, რომელიმე წერტილში ხალხის თავმოყრა შედის. ჩვენ გვყავს სტუმრები უკრაინიდან, ბელორუსიდან, ისრაელიდან. ნელ-ნელა ვიზრდებით და ვვართოვებით.

თური ნადირაშვილი: ისრაელში, ქალაქ პეტახტიკვაში ვცხოვრობ. მე, როგორც ყველა ადამიანი, მეგონა, რომ საკუთარი ცხოვრების მართვა შემეძლო, მაგრამ შემდეგ მივხვდი, რომ არსებობდა რაღაც - რაც გვიმორჩილებდა. უამრავი პასუხგაუცემელი კითხვა გამაჩნდა. შემდეგ კაბალის მეცნიერებას გავეცანი და მივხვდი, რომ სწორედ ეს იყო, რაც მჭირდებოდა. და, აი, უკვე 11 წელია, რაც კაბალისტი ვარ. როდესაც ადამიანი შინაგან სიმშვიდეს არ განიცდის, აუცილებლად შემოგვიერთდება. საკუთარი თავის შეცნობა ადამიანმა ადამის დროს დაიწყო, კაბალაც, სწორედ, ამ დროიდან მოდის, უბრალოდ, ადამიანები არ იყვნენ მზად მის გასაცნობიერებლად და მისაღებად. კაბალის ყველა წიგნში მოთხრობილია, თუ როგორ უნდა მივიღოთ ჩვენს გარშემო არსებული ძალა და როგორ უნდა გამოვიყენოთ იგი. ყოველ ადამიანში არის ის ძალა, რაც შემოქმედმა გვიბოძა, სწორედ ეს უნდა გვიყვარდეს ერთმანეთში. შეიძლება ადამიანი, მაინცადამაინც, კარგი თვისებებით არ იყოს დაჯილდოებული, მაგრამ ყოველ მათგანში დევს ის ნაპერწკალი, რის გამოც იგი უნდა შევიყვაროთ. არ აქვს მნიშვნელობა რა სარწმუნოების, თუ ეროვნების ადამიანია იგი. კაბალისტიებისთვის მთავარია ადამიანის სული, ყველაფერი დანარჩენი მერეობარისხოვანია.

რას ვპიტიხ ულობოთ ამ კვირაში? რუბრიკას უძღვება საქართველოს მთავარი რაბინი არიელ ლევინი

ს უ მ ე ნ ო რ ა

კვირის საკითხავი თავი „მეცორა“ განიხილავს „კეთილი“ ღვაწლის შემთხვევებს – რა სიმპტომებით აღინიშნებოდა და როგორ ფურცნებოდა. ამ ღვაწლებს სულიერი საწყისი ჰქონდა, არავითარი კავშირი არ არსებობდა სამედიცინო გერმინთან „კეთილი“ და ავადმყოფობის ცოდვის გამო. „კეთილი“ ჯერ სახლს უწნებოდა, თუ აღამიანი არ მონიხნიებდა, განსაკმეღე გადამოდა და მხოლოდ ამის შემდეგ – სხეულზე. ძირითადად ამ ღვაწლებით ავადმყოფობდნენ ავსიგყვობისათვის. მისი ებრაული დასახელება „მეცორა“ სწორედ ამან მიგვითითებს – „მოცი შემ რა“ – „ჭორების გამაფრცხლებელი“. ეს მართლაც უმძიმესი ცოდვაა და, სამწუხაროდ, აღამიანთა უმრავლესობა მაინც სცოდავს.

ერთხელ რეზე გურიდან თავის ხასიდს (მოწაფეს) რაღაც ცოდვისათვის საყვედურობდა. ხასიდი თავს იმით იმართლებდა, რომ აღამიანთა უმრავლესობა ამან სცოდავდა, რამდენ რეზე უპასუხა: „შენ გგონია ჯოჯოხეთში ცოცხალია? ყველას ყყოფა“. ბრძენები ყვებიან: „ერთხელ რაბან გამლიელმა თავისი მონა გოცი ბაზარში გააგზავნა და ორი ნაჭერი ხორცის – კარგისა და უთხრა: მასზე უკეთესი არაფერია, როცა ის კეთილია და არაფერია უარესი, როცა ის ავია. არ შეიძლება ვინმეზე ცუდს თქმა, მაშინაც კი, თუ ეს სიმართლეა. მით უმეტეს, როცა აღამიანი შეაღამამებს მას და შეეცდის მომხდარის არსს. სიმართლის მოყოლა ემოციის გარეშე ხომ შეუძლებელია. ისრაელის ქალაქებში ღადილად ერთი ვაჭარი და ყვიროდა: „ვის უნდა სიცოცხლის ელექსირი? ღაბინგერესებულ პირს კი თეილიმს უწვლიდა და ეუბნებოდა ღავით მეფის სიგყვებს: „ვინაა აღამიანი სიცოცხლეს მოწყურებულ“ „ღაბინგერი (შეაგავე) ენა შენი ავისაგან და ბაგენი შენი – სიცრუისაგან. გყვილად კი არ ღადრქვეს ავისიგყვობის ამტრძალავი კანონების შემსწავლელ წიგნს „სიცოცხლის წყურვილი“ – „ხაფეც ხაიმ“. მის ავტორს რაბი ისრაელ მერ ქონს, გიცავლეთ მისი ღამსახურებანი, სახელით არავინ მოხსენიებს, მასაც „ხაფეც ხაიმს უწოდებენ“. თავად რაბი ჩუმი აღამიანი არ ბრძანებოდა, მაგრამ მის სიგყვებში ავისიგყვობის ნაგამალიც კი არ იყო. გვიყვებიან, რომ ერთხელ ბელორუსიაში, სადაც ხაფეც ხაიმი ცხოვრობდა, თემის უფროსებმა გამოაცხადეს, რომ უმცირეებ ღარიბებს ფესხის ღამარებას. მოხუცმა რაბიმ შეკრიბა თემი სინაგოგაში და მიმართა მათ: „ჭეშმარიტ საყაროში (ჩემი სიგყვლის შემდეგ) შეგეკითხებიან მეცორე სასამართლოზე, თუ როგორ არიგებენ ცეღას (ღამარებას ღარიბებისათვის) თქვენს თემში? რა უნდა ეუპასუხოთ? თუ ვეგყვი, რომ გულუხვად – მოვიგყვები და

თუ ვეგყვი, რომ არასაყმარისად ავისიგყვობა გამომივა. გთხოვთ, გეყცი ცეღა გულუხვად, რომ ვთქვა – იძლევიან ცეღას, როგორც საჭიროა.“ აღამიანი უხეში სიგყვების ხმარებასაც უნდა მოერიდოს, და, მით უმეტეს, საღამოდავისა, ეს ხომ უკვე ავისიგყვობის ერთ-ერთი სახეობაა. რაბი შუელ საღამინგერზე ამბობდნენ, რომ ის „გრეფ“ (არაქაშერი) სიგყვასაც კი არ ხმარობდა და თუ ხორცი „გრეფ“-ი იყო, ამბობდა – მიყილეთ ის სხვა ხალხებს“. რაგომ წარმოსთქვამს აღამიანი „ღამონ ჰარას“? ხმირად იმიგომ, რომ არ იყის თორა და არ ესმის მისი სიმძიძე. გაძრის ღანგრევის შემდეგ ხომ „კეთილი“, ამ ცოდვის ხილული სასჯელი აღარ არის. მაგრამ ახლა ღამონ ჰარას წარმოთქმა სულზე გოყვებს ღაქებს – „კეთის“.

მოგვიტხრობენ ბერმადელი რაბი რაფაელის შესახებ, რომელიც ასე ამბობდა: „120 წლის სიცოცხლის შემდეგ წარსლგები მეცორე სასამართლოზე და გავიმართლებ თავს ჩემს მიერჩადენილი ცოდვისათვის. მე შემძლება თითქმის ყველა ჩემი ცოდვა გავამართლო გარდა სიამიანის ცოდვისა. (ძალიან ხმირად სწორედ სიამიანია აღამიანის ავისიგყვობის წყარო, როლესაც ის ვინმეს გემოდან უყურებს და დასცინის). როცა შემეკითხებიან, თუ რაგომ ვერ ჩაეწვდი თორას ღრმად, ეუპასუხებ, რომ მე ერთი უბრალო აღამიანი ვიყავი და ვერ შეეძელი თორის სიღრმეების გავება. იმ საყვედურზე, თუ რაგომ არ ვეკმყოფილდებოდი მცირელით, სუსტი ჯანმრთელობა მქონდა და ამიგომ ვადლევი თავს უფლებას მიმერთობა პურისა და წყლის გარდა სხვა რაიმეც, თუ მკითხავენ, რაგომ არ გავილე ღიდი ცეღა, ჩემს სიღარიბეზე მივუთითებ. მაშინ კი მეგყვიან, თუ შენ უბრალო, ღარიბი და სუსტი ჯანმრთელობის აღამიანი იყავი, რიღითი ამაყოლდი? აი ამ კითხვაზე კი ეღღარაფერს ეუპასუხებ.“

გამჩენმა ინებოს, რომ ჩვენს ბაგეთაგან მხოლოდ თორის სიგყვები, სყეთე და სიმართლე წარმოითქვას.

ვაშინგტონის ფორუმი

მ. ელაშვილი, ალ. მაშკევიჩი

ევრ-აზიის ებრაელთა კონგრესის დელეგაციამ მონანილეობა მიიღო ვაშინგტონის ფორუმში, რომელიც საერთაშორისო ებრაელი ღიდერების საკითხებს მიეძღვნა. კონგრესის დელეგაცია პრეზიდენტ ალექსანდრე მაშკევიჩის და ვიცე-პრეზიდენტის – მერაბ ელაშვილის მეთაურობით სხვებთან ერთად განიხილავდა „კერენ აისოდის“ მხარდასაჭერად ფინანსების შეგროვებას. ეს ფორუმი რეგულარულად კრებს ებრაელ ქველმოქმედებს. ნელს ფორუმის ცენტრი ვაშინგტონი გახდა. ამერიკის შეერთებულ შტატებში 100 დიდი ფილანტროპი შეიკრიბა, ისინი მხარს უჭერენ ისრაელში სხვადასხვა პროგრამის განხორციელებას. ასევე ფორუმზე იმყოფებოდნენ მსოფლიოში მნიშვნელოვანი ებრაელი ორგანიზაციების ღიდერები, ოფიციალური ისრაელის ხელისუფლების და საზოგადოებრივი სტრუქტურების წარმომადგენლები. განსაკუთრებულად უნდა აღვნიშნოთ მეღდონ ადელსონის მონანილეობა, ეს პიროვნება მსოფლიოში ყველაზე მდიდარი ებრაელი და ა.შ.შ-ში ქონების სიდიდით მესამე ადგილზეა. 2007 წელს დაარსებული ფონდი, ისრაელისა და ებრაელების სასიკეთოდ, 200 მილიონ დოლარს ხარჯავს. ფორუმის გახსნის დღეს სასტუმროში „სენტ-რეჯისი“ მისასალმებელი სიტყვა ისრაელის ელჩმა ა.შ.შ-ში მაიკლ ორენმა და ებრაული საავგენტოს თავმჯდომარემ ნათან შარანსკიმ წარმოთქვეს.

რომის პაპის დაჯილდოება

ამ დღებში, როდესაც მსოფლიოში პაპი იოანე პავლე II-ის გარდაცვალებიდან მეექვსე წლისთავს აღნიშნავენ, „სიმონ ვიზანტალის ცენტრმა“ პაპი მეღალით – ქრისტიანთა და ებრაელთა შორის ურთიერთობის განვითარებისათვის დააჯილდოვა. ამავე ჯილდოთი არიან დაჯილდოებულნი: 23 წლის წინ გარდაცვლილი ამერიკელი დიპლომატი ხირამ ბინგამ IV, რომელმაც მარსელში კონსულად ყოფნის დროს, პიტლერის მიერ დაპრობილი საფრანგეთიდან, გაქცევის საშუალება ბევრ ებრაელს მისცა და 46 წლის წინ გარდაცვლილი, ბრიტანეთის ყოფილი პრემიერ-მინისტრი – უინსტონ ჩერჩილი.

კულოცავთ!

სასიამოვნო ცნობა მივიღე ამერიკის შეერთებული შტატების ფლორიდის ატლანტის უნივერსიტეტიდან: ჩვენი სასიქადულო თანამემამულე, მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, გამოყენებითი მექანიკის დარგის მსოფლიოში წარჩინებული მეცნიერი ისაკ ელიშაკოვი არჩეულია ევროპის მეცნიერების და ხელოვნების აკადემიის წევრად. ეს აკადემია დაარსებულია 1990 წელს ავსტრიის ქალაქ ზალცბურგში, აერთიანებს ევროპის 1300-მდე მეცნიერსა და ხელოვანს, მათ შორის 15 ნობელის პრემიის ღაურეგია. მოიცავს ჰუმანიტარულ მეცნიერებებს, მედიცინას, ხელოვნებას, ბუნებათმცოდნეობას, სოციალურ მეცნიერებებს, სამართალმცოდნეობას, ეკონომიკურ-ტექნიკურ და ეკოლოგიურ მეცნიერებებს, მსოფლიო რელიგიებს და გამიზნულია ევროპისა და მთელი მსოფლიოს წინაშე მღვარი ამოცანების გადასაწყვეტად. რაოდენ სასიხარულო და საამაყოა, რომ მათ რიგებში არჩეულია ქუთაისში დაბადებული, სოხუმის საშუალო სკოლის ოქროს მეღალზე დამამთავრებელი, მოსკოვის ენერგეტიკული ინსტიტუტის წარჩინებული სტუდენტი (ლენინური სტიპენდიანტი), ისრაელის ზაფის ტექნიონის აერონავტიკის ფაკულტეტის პროფესორი, ამჟამად ფლორიდის ატლანტის უნივერსიტეტის საინჟინრო ფაკულტეტის პროფესორი, საქართველოს ეროვნულ მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელი წევრი – ისაკ ელიშაკოვი.

კულოცავ ჩემს კოლეგასა და მეგობარს ისაკ ელიშაკოვს ამ დამსახურებულ ღიდ წარმატებას და ვუსურვებ შემდგომ მიღწევებს მეცნიერების მწვერვალების დაპრობასა და პირად ცხოვრებაში.

მეცნიერებათა დოქტორი **მოუმი დანიელი (ღან-იელაშვილი)**
ისრაელი, არიელის საბუნებისმეტყველო ცენტრი

რეპატრიანტის წარმატება

ღავით კაცობაშვილი 5 თვეა, რაც გადავიდა ისრაელში თავის ოჯახთან ერთად. ის არის საქართველოს ჩემპიონი აიკლოში. მან ვარჯიში ისრაელშიც განაგრძო. მარტში ისრაელში ჩატარდა ჩემპიონატი SHI-DO-KAN აიკლოში, სადაც მანაც მოიპოვა მე-3 ადგილი. კულოცავთ მის ამ გამარჯვებას და ვუსურვებთ წარმატებებს!

რუსეთის მდიდარი ებრაელები

რუსეთის ყველაზე მდიდარი 500 ადამიანის სიაში - ათეულობით ებრაელი ბიზნესმენია, რომელთა ნაწილი ღიად აცხადებს, არ მალავს თავის წარმომავლობას და ეხმარება ებრაული პროექტებს განხორციელებას. ნაწილი კი „ნრდილში“ დარჩენას არჩევს.

ვინ შედის რუსეთის ბიზნეს-ელიტაში? 2011 წლის რუსი მილიარდერების რეიტინგს, რომელიც 14 თებერვალს ჟურნალ „ფინანსიში“ გამოაქვეყნა, თან ახლავს საინტერესო ინოვაციები. არაერთი დიდი ბიზნესმენის სახელის გვერდით სამი ორგანიზაციის სიმბოლოა წარმოდგენილი - პარტია „ერთიანი რუსეთი“, მართლმადიდებლური ეკლესია და... რუსეთის ებრაული კონგრესი (რეკ). „მენორას“ ნიშნით გამოჩნეულია 9 ადამიანი, რომლებიც საკუთარ თავს რეკ-ის ნაწილად - რუსეთში ებრაული დიასპორის მთავარ არარელიგიურ სტრუქტურად პოზიციონირებენ. დეტალურად შეგვიჩვენეთ ამ დია ებრაელ მულტიმილიონერებს.

მიხეილ ფრიდმანი (№8 სიაში) და **გერმან ხანი** (№13) - კარგა ხნის პარტნიორები, „Альфа-Групп“-ის დამაარსებლები და ბენეფიციარები, კონსორციუმის თანადამფუძნებლები. უკანასკნელი ნაფორთხეობა მათთვის გიგანტის მფლობელობაში ორივე ებრაელი წარმოშობის არიან.

ვიახესლავ (მოშე) კანტორი (№75 1,45 მილიარდი დოლარი) - „აკრონისა“ და მისი შვილობილი საწარმოების მფლობელი, რომლებიც მსოფლიო მინერალური სასუქების წარმოებაში ერთ-ერთ უმსხვილეს ქიმიურ ჯგუფს წარმოადგენენ. გერმანის ებრაული კონგრესის (რეკ) პრეზიდენტი. საბჭოთა პერიოდში კოსმოსური მრეწველობის დარგში მუშაობდა. კანტორი - ჯიშინი ცხენებისა და XX საუკუნის ხელოვნების ნიმუშების დიდი მოყვარულია.

ვადიმ მოშკოვიჩი (№88) - ერთ-ერთი ყველაზე ახალგაზრდა მილიარდერი, ფედერაციის საბჭოს სენატორი 1,2 მილიარდი დოლარის კაპიტალით. იგი „რუსაგროს“ - შაქრის ერთ-ერთი უმსხვილესი მწარმოებლის მფლობელია. ბელგოროდის ოლქის მოსახლეობამ, სადაც მოშკოვიჩმა თავისი ქარხნები განათავსა და ხალხი სამუშაოდ ადგილებით უზრუნველყო, სენატორად აღიარეს; არაერთ ბრენდის „თეთრი არწივის“ ექს-მფლობელი (სარეკლამო რგოლები 1990 წლებიდან რუსულ ფოლკლორშია შესული).

დავით იაკობაშვილი (№134 რეიტინგში) - 839 მილიონი დოლარის მფლობელი, ქართველი ებრაელი, ბოლო დრომდე - კვების სამრეწველო კომპანია „ვიმ-ბილ-დანის“ ერთ-ერთი მთავარი აუქციონერი. ვერა-ხის ებრაული კონგრესის (რეკ) ვიცე-პრეზიდენტი.

ალექსანდრე ჩიგირინსკი (№215; 490 მილიონი დოლარი) - დეველოპერი, „Мосинжстрой“-ის ყოფილი მთავარი აქციონერი. წარსულში - „Нефтяной“-ის კონცერნის პრეზიდენტი.

ბორის მინცი (№247; 430 მილიონი დოლარი) - ფინანსისტი, ფინანსური კორპორაცია „Открытие“-ს საბჭოს დირექტორთა ხელმძღვანელი, წარსულში მსხვილი რეგიონალური და ფედერალური ჩინოვნიკი, შემდეგ მედია-მენეჯერი (РЕНТВ-ის ტელეარხის გენდირექტორი). გახლდათ „მემარჯვენე ძალების საბჭოს“ ერთ-ერთი აქტივისტი.

ბორის ბელოცერკოვსკი (№474; 160 მილიონი დოლარი) - პეტერბურგის ბიზნეს-საზოგადოების ერთ-ერთი ლიდერი, „ВЕНДИНГ“-ის მეფე. წარსულში სათამაშო ინდუსტრიის ერთ-ერთი მეფეთაგანი (რუსეთში ამ ბიზნესის მკვეთრ შეზღუდვამდე), სხვადასხვა საზოგადოებრივი ღონისძიებების მუდმივი წევრი.

მილიარდერები

ამავე რეიტინგში შეინიშნება ებრაული წარმოშობის ერთ-ერთი ყველაზე „მოკრძალებული“ მილიარდერის მკვეთრი ზრდა. მე-15 ადგილი რუსეთის ყველაზე მდიდარი ადამიანების სიაში **ლევონი მინხელსონმა** დაიკავა - 9,15 მილიარდი დოლარის ქონების მფლობელი, გაზომომოვებელი კომპანია „ნოვატეკის“ დამფუძნებელი და გამგეობის თავმჯდომარე. მისი ახლობელი **ლევონი სიმანოვსკი** რეიტინგში 48-ე ადგილს იკავებს (2,65 მილიარდი დოლარი). ამჟამად სიმანოვსკი ენერჯეტიკაში სახელმწიფო დუმის კომიტეტის თავმჯდომარის პირველი მოადგილეა.

მოცემული რეიტინგის ყველაზე არასაჯარო ებრაელები - პრემიერ-მინისტრ ვლადიმერ პუტინთან დაახლოებული პირები, მძებნი **არკადი და ბორის როტენბერგები** (63 და 64 ადგილები; 1,75 მილიარდი დოლარი თითოეულზე). ისინი ძალიან იშვიათად ჩნდებიან პრესის წინაშე და თავიანთ წარმომავლობას არ აფიშირებენ. მძებნი „ინვესტკაპიტალბანკის“ (უფა) აქციონერი მსხვილი პაკეტების კომპანია „ნრდილოეთი ევროპის მიწების პროექტი“, ბანკი „ნრდილოეთი საზღვაო გზა“, „თბილენერგო კომპანია“ „მოსენერგოს“ დია სააქციო საზოგადოების მფლობელები არიან.

79-ე ადგილზეა ერთ-ერთი ყველაზე მდიდარი მთელი ებრაელი **გაბრიელ იუშაევი**, რომლის ქონება 1,3 მილიარდ დოლარს შეადგენს, ბოლო დრომდე - „ვიმ-ბილ-დანის“ უმსხვილესი აქციონერი. 2002 წელს ცნობილი გახდა, რომ მას ჰქონდა ნასამართლეობა ყანალობისათვის და ცხრა თვე საპატიმროში გაატარა. ამავ თემს ეკუთვნის **OAO „ევროპის მოედნის“** დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე, მოსკოვის ჩერქიზოვკის ბაზრის ყოფილი თანამფლობელი **ზარახ ილიევი** და კომპანია „კიევის მოედნის“ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე, **OAO სამშენებლო „საფრა ინსტრუმენტის“** დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე **გოდ ნისანოვი** (130 და 131; 850 მილიონი დოლარი თითოეულზე).

„ფინანსის“ რეიტინგში - კიდევ არანაკლებ 20 ებრაული წარმომავლობის ბიზნესმენია, სადაზღვევო ბიზნესის სფეროში, ქიმიურ ინდუსტრიაში, უძრავი ქონების, ფინანსურ სექტორში, ასევე „მაღალი ტექნოლოგიების“ და ინტერნეტის სფეროში. ისინი არ ახდენენ ებრაული ორგანიზაციებთან საკუთარი თავის იდენტიფიკაციას. ისიც აღვნიშნოთ, რომ ჟურნალ „ფინანსის“ ვერსიის თანახმად, სენატორი **ბორის შიშეგელი** - რუსულენოვანი ებრაელების მსოფლიო ებრაული კონგრესის პრეზიდენტი - არ შედის რუსეთის ყველაზე მდიდარი 500 ადამიანის რიცხვში. პორტალმა „Izrus“ მიმართა რუსეთის ებრაელთა კონგრესის პრეს-სამსახურის ხელმძღვანელს მიხეილ სავინს. მან თქვა: „ჩვენი კონ-

გრესი დღეს რუსეთსა და დსთ-ს ქვეყნების უმსხვილესი ებრაული საქველმოქმედო ფონდია“.

კონგრესის პრეზიდენტმა იური კანერმა ებრაული თემის სხვადასხვა ნაწილის მიზიდვის საშუალებით, რეკ-ის საფინანსო ბაზის გაფართოებაზე აიღო კურსი. ამიტომ ჟურნალ „ფინანსის“ რეიტინგში, მომავალ წელს ჩვენ მოველით კიდევ უფრო მეტი გვარის გვერდზე რეკ-ის ემბლემის აღმოჩენას. რუსეთის ებრაული კონგრესი - ეს არის ბიზნესის სოციალური პასუხისმგებლობის სიმბოლო, ჩვენი ქვეყნის წამყვანი ებრაელი მეცენატების ელიტარული კლუბი. მაგრამ ეს არ არის დახურული კლუბი. ჩვენ ვამაყობთ იმით, რომ ჩვენს რწმუნებულებს შორის არა მხოლოდ დიდი ბიზნესმენები არიან, არამედ საქმიანი საზოგადოების სხვა წარმომადგენლებიც. ჩვენ ღია ვართ ყველასათვის“.

რუსულმა ეკონომიკურმა ჟურნალმა „ფინანსი“ კვლავ გამოაქვეყნა რუსეთის ყველაზე მდიდარი ადამიანების „რეიტინგი“. მეხუთე და მერვე ადგილებზე ებრაელები არიან, რომლებიც ოდნავ შეაფარდეს სიაში.

ჟურნალ „ფინანსის“ მორიგი სიის მიხედვით, 2010 წლის შედეგების თანახმად, „რეიტინგში“ ცოტა რამ შეიცვალა. თუმცა, მასში შეინიშნება პროგრესი და, საერთოდაც, ოლიგარქები ჯერ არ მისულან 2008 წლის კრიზისამდელ მდგომარეობამდე. რუსეთის ყველაზე მდიდარი ადამიანების ქონება, წინა წელთან შედარებით, ჯამში გაზარდილია და 185 მილიარდ დოლარს აღწევს (იგი 2008 წელს 75,9 მილიარდ დოლარს, ხოლო 2009 წელს 140 მილიარდს შეადგენდა).

„რეიტინგის“ პირველ ათეულში, ისევე როგორც წინაზე, ორი ებრაელია, თუმცა ისინი რამდენიმე პოზიციით ჩამოქვეითდნენ. აი, სრული სია:

1. ვლადიმერ ლისინი - 28,3 მილიარდი (გასულ წელს 1 ადგილი)
2. მიხეილ პროსოროვი - 22,7 მილიარდი (გასულ წელს მე-2 ადგილი)
3. ალიშერ უსმანოვი - 19,9 მილიარდი (გასულ წელს მე-7 ადგილი)
4. ოლეგ დერიპასკა - 19 მილიარდი (გასულ წელს მე-9 ადგილი)
5. რამან აბრამოვიჩი - 17,1 მილიარდი (გასულ წელს მე-3 ადგილი)
6. ალექსეი მორდაშოვი - 17,05 მილიარდი (გასულ წელს მე-9 ადგილი)
7. სულეიმან კერიმოვი - 16,9 მილიარდი (გასულ წელს მე-4 ადგილი)
8. მიხეილ ფრიდმანი - 15 მილიარდი (გასულ წელს მე-5 ადგილი)
9. ვლადიმერ პოტანინი - 14,3 მილიარდი (გასულ წელს მე-10 ადგილი)
10. ვაგიტ ალექპეროვი - 10,9 მილიარდი (გასულ წელს მე-9 ადგილი)

რეიტინგში მე-11 ადგილზე - 10,75 მილიარდის ქონებით - ვიქტორ ვესელბერგია, „სკოლკოვოს“ ფონდის ხელმძღვანელი, მე-13 ადგილზეა Genesis ფონდის ერთ-ერთი დამფუძნებელი და სპონსორი გერმან ხანი - 10,2 მილიარდით (ორი პოზიციით ჩამოქვეითდა). მისი კოლეგა პიოტრ ავენი 35-ე ადგილზე აღმოჩნდა 3,8 მილიარდის მანქანებით. 75-ე ადგილზე 1,45 მილიარდი დოლარის ოდენობით ევროპის ებრაული კონგრესის პრეზიდენტი ვიაჩესლავ კანტორია. 97-ე ადგილს 1,1 მილიარდით ტელმან ისმაილოვი, ხოლო 140-ე ადგილს (790 მილიონი) ვიაჩესლავ მირილაშვილი (მიხეილ მირილაშვილის ვაჟი) იკავებს.

გაზეთ „მენორას“ რედაქცია თანაგრძნობას უცხადებს მარინა და ანზორ შაოშვილებს მამის მოშე შაოშვილის გარდაცვალების გამო.

ებრაელთა კულტურულ-საგანმანათლებლო ფონდის დირექტორი ელენე ბერკოვიჩი და მისი თანამშრომლები ღრმა თანაგრძნობას უცხადებენ ანზორ შაოშვილს მამის გარდაცვალების გამო.